

ILUSTROWANY DZIENNIK ŚLĄSKI

POLSKA ZACHODNIA

Redaktor nac.: Edward Rumun, (tel. 350-85). Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, Batorego 2 i Kościuszki 15. Tel. 308-78 i 304-26. Red. odpow.: Wilhelm Cholewa.

Table with 4 columns: Redakcja, Administracja, Reprezentacja, Abonament. Includes contact information for Katowice, Batorego 4, and various phone numbers.

CENNIK OGŁOSZEŃ: za 1 m/m (1 lin - 70 m/m) za stronę tytułową 1.00, w tekście 0.50, nekrologi 0.100, ogłoszenia w dziale ogłoszeniowym 0.20...

Droga Harcerstwa Polskiego ku lepszemu przyszłości Narodu i Państwa

Programowa mowa Przewodniczącego Związku Harcerstwa Polskiego, Wojewody Dra Michała Grażyńskiego, wygłoszona 23 kwietnia w auli Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie na plenum Zjazdu Walnego Z. H. P.

Nowa konstytucja Związku Harcerstwa Polskiego

Szanowni Państwo! Druhny i Druhowie! Dzisiejszy nasz Zjazd Walny odbywa się w warunkach wyjątkowych. Kiedy bowiem na wszystkich poprzednich naszych Zjazdach, w których przez pięć lat kolejno uczestniczyłem...

czono, a prawie wszędzie uzyskiwano jednorodny pogląd — ma swoje doniosłe znaczenie. Statut ten bowiem — jakkolwiek po myśli przepisów prawnych, wydany jest w formie zarządzenia Rady Ministrów — ani nie urodził się w urzędowych kancelariach, ani nie jest kompromisem między różnymi w swej istocie siłami.

pracy harcerskiej na przyszłość. Nie zgubiłoby tu niczego z wartościowego dorobku Z. H. P., dorobku utrwalonego i sprawdzonego ćwierćwiekową pracą naszej organizacji. Uważamy, że zawarte w nowym statucie cele i prawo stawa-

jącej podstawę do najmielszej i najowocniejszej naszej ekspansji nie tylko na odcinku młodzieżowym, ale i na linii naszych dalszych ambicji — przesycenia polskiego życia zbiorowego zasadami naszej harcerskiej ideologii.

Omówienie naczelnych zagadnień

W tem miejscu pragnę oderwać się od dalszych rozważań statutowych a przede od tych kilku zagadnień, na które mojem zdaniem trzeba będzie poświęcić większy nacisk w naszej robotce. Nieraz — jako Przewodniczący Związku — zastanawiałem się nad temi problemami generalnymi, które mają swą wartość ogólną, powinny tworzyć jakby żywe tło, jakoby duszę wszystkich naszych poczynań.

postulaty. W jednym ze swych wykładów pisał Marszałek: „Człowiek czeka na nowego człowieka, aby piękno odrodzenia gdzieś wyszło, piękno chwili wnosny — wiosny nowego polskiego życia”. A kiedy dwa tygodnie temu nowy wódz armii polskiej — Rydz Smigły — przemawiał do statystycznego tłumu w Katowicach i kiedy w mowie swej zadał pytanie: „Czy chcecie być zmienni?” — odpowiedział mu entuzjastyczny, spontaniczny krzyk: „Chcemy być zmienni”. Tak jest. Istnieje w Polsce tęsknota za nową narodem. Tylko o jednym trzeba pamiętać. O zwycięstwie nawet w najtrudniejszych warunkach decyduje tylko wartość społeczeństwa, którą znowu warunkuje indywidualna wartość ludzka. I dlatego problem „nowego człowieka” jest elementem zwrócić, którego naszego programu i tych wysiłków, które mają stworzyć polską moc. W tym zakresie przed naszym Związkiem otwierają się najszersze perspektywy, mamy tu odegrać zupełnie zdecydowaną rolę. Bylibyśmy niepotrzebni i nie spełniali swego zadania, gdybyśmy nie dawali Polsce ludzi, umiejących nie tylko głosić piękne hasła, ale i całe swoje życie nastawić na zwycięski tur, na dobre wykonanie obowiązków, na umiejętność podporządkowania swych osobistych przyjemności dobru zbiorowemu i dania rzetelnej pracy jednostkowej i zbiorowej.

Patron Związku, Józef Piłsudski, żywym ideałem człowieka

Jakkolwiek przepisy nowego statutu są wszystkim Druhnom i Druhom znane, pragnę kilka słów poświęcić tym jego paragrafom, które mają najdonioślejsze znaczenie. Artykuł 3 brzmi: „Patronem ideowym Związku Harcerstwa Polskiego jest Marszałek Józef Piłsudski. Stwierdzenie tego faktu pociąga za sobą obowiązek wysokiego nastawienia ideowego całej naszej pracy, tak, by Związek szedł zawsze szlakiem wielkich ideałów, umiędzej równocześnie romantyzm młodzieży wiazać harmonijnie z rzetelnym wykonaniem zadań. Patronem naszym jest Józef Piłsudski. To ma takie znaczenie, jak nadanie naszej organizacji odznaczenia Virtuti Militari za przeszłość, jak wytyczenie programu młodej zwycięskiej Polski na przyszłość. Przypominam. Kiedy wazyły się losy Europy, kiedy w idące zawierusze wypadków dziejowych miało w ogniu tytanicznych zmagania narodów decydować się nasze przetrwanie, o boku Brygadiera, a później Wodza Naczelnego, maszerował harcerz polski w mundurze legionisty, członka P. O. W., powstańca, czy żołnierza regularnej Polskiej Armii. Czujne oko Wodza, który kochał swego żołnierza i który wazył wiedzieć i potrafił ocaenić, dostarczył jednak w dorobku całego naszego pokolenia wyśklek i zasługę harcerską. W rozkazie dziennym z 1 lipca 1921 Naczelny Wódz i Pierwszy Mar-

szalek Polski mówi, że harcerze zdali egzamin ze swej dojrzałości obywatelskiej i gotowości na ofiarę, zawsze świecąc swym starszym towarzyszom broni przykładem wysokiego pojmowania swoich dobrowolnie wziętych obowiązków. Wyraził im podziękowanie i uznanie za dotychczasową służbę. Kolumny ze spisem poległych za wolność Ojczyzny harcerzy, ustawione w sali poległych na Złociej Jubileuszowym w Spale, były wymownym dokumentem stwierdzającym, że w samych początkach naszego ruchu hasła odpowiadał czyn. I te właśnie moralną wartość musimy przenieść do dzisiejszej naszej pracy związkowej. Patron Związku Józef Piłsudski nie może w życiu i działaniu naszej organizacji być bohaterem wielkich wspomnień historycznych i słotnej legendy narodu, który mu dawał kamienne pomniki, ale musi stać się żywym ideałem człowieka, uderzającym w wyobraźnię i uczucia młodych harcerzy i harcerzy niepospolicim wyścigiem swych czynów, a równocześnie wyciszającym dla przyszłych pokoleń drogi radomnych obywateli i w trudzie odnośnych zwycięstw. W ten sposób pojmując patronat duchowy Józefa Piłsudskiego, nauczymy naszą młodzież układać swój stosunek do Państwa i narodu na zasadzie obowiązków względem Ojczyzny, a nie praw — których się od niej żąda.

Zagadnienia o charakterze pilnej aktualności

Pisałem kiedyś o tem, że powiniłmy w sercach naszej młodzieży zaszczepić nową pojęcie honoru, który polega na dobrze wypełnionej służbie względem swej ojczyzny, oraz że wielkość Polski, do której tęsknimy, nie wygadamy, ani nie uproimy, ale że trzeba ją uczucie wypracować. Nie chce dziś do tych tematów ponownie wracać, natomiast pragnę podkreślić dotychczas zagadnienia, które noszą cechy bezpośrednio, bardzo pilnej aktualności.

usunięcie zaniedbań z okresu niewoli, nie tylko opóźnia proces odbudowy i rozbudowy naszej kultury duchowej i materialnej, ale równocześnie stwarza poważne niebezpieczeństwo, zagrożenie narodowemu poczuciu i aktywnemu nastawieniu uczuciowemu szerokiach mas ludowych do samego państwa. Jest rzeczą zupełnie jasną, że w tej sytuacji, jaka istnieje, nie możemy, a nawet nie wolno nam myśleć o jakiejś pomocy z zewnątrz. Jest rzeczą zupełnie oczywistą, że na froncie toczącej się walki gospodarczej — zwycięstwo możemy odnieść tylko własnym wysiłkiem, opartym o wiarę we własne siły. Przecież nie tak dawno odnieśliśmy w znacznym trudniejszym okolicznościach, bez jakiegokolwiek pomocy z zewnątrz, ważne zwycięstwo w walkach o niepodległość Polski. Odnieśliśmy to zwycięstwo dzięki temu, żeśmy mieli wielką ideę, wiarę we własne siły i Wodza. Te same wartości moralne muszą ożywić i dzieł naszą pracę nad wyodrębnieniem Polski z otoczenia niedzy materialnej i kulturalnej.

Programowa treść statutu

Takie myśli ożywiły nas, kiedyśmy zastanawiali się nad sformulowaniem następnych artykułów statutu, ujmujących cele, oraz prawo przyrzeczenia harcerskie. Określenie celów jest jasne i nie budzące najmniejszych wątpliwości. Związek Harcerstwa Polskiego ma na celu:

- a) wychowanie metodami harcerskimi dzieci, prawych i zdolnych do poświęceń ludzi w myśli Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego;
b) przygotowanie młodzieży do świadomej, czynnej i ofiarnej służby dla Państwa Polskiego, opartej na jego umiłowaniu i żołnierskiej gotowości do jego obrony;

bezinteresowności, kamilosci obywatelskiej i honoru;
c) wprowadzenie zasad ideologii harcerskiej do życia publicznego;
d) pomoc w pracy harcerskiej polskiej młodzieży poza granicami kraju i współdziałanie z międzynarodowym ruchem ekautowym.
Tak w pojęciu sacyowanego artykułu, jak i w następnych paragrafach, które mówią o wychowaniu młodzieży harcerskiej na zasadach służby obywatelskiej, a podstawy ideologii zamkniętej w przyrzeczeniu, prawie harcerskiem, ustalono są najbardziej zasadnicze idee naszej

WZMACNIACZE RADJOWE (MEGAFONY) dla P. T. Władz Wojskowych, Samorządowych, Tow. Sportowych itp. na wszelkie imprezy, uroczystości, przedstawienia. Sprzedaż i wystawa na najbliższych warunkach. Śląski Dom Radiowy (1936) A. KUKULSKI KATOWICE, 3-60 Maja 20, Tel. 331-55. Oferty i nieobowiązujące demonstracje na sądownie.

Droga Harcerstwa Polskiego ku lepszej przyszłości Narodu i Państwa

(Ciąg dalszy ze str. 1-4.)

Czynna postawa Harcerstwa wobec aktualnych problemów Polski

W tem miejscu przechodzę do bezpośrednich obowiązków, które w tym zakresie ciąży na naszej organizacji na tle ogólnego programu państwowego. Jeżeli dziś na ośrodku aktualnych zagadnień wysuwa się generalna batalia o usunięcie bezrobocia, o przebudowę ustroju społecznego-gospodarczego, o przekształcenie wadliwego ustroju wsi, o rozbudowę polskiego przemysłu, w oparciu o własne kapitały, o wytypowanie analfabetyzmu i podniesienie ogólnej kultury chłopów i robotników, o przekształcenie pojęć i oparcie życia o element pracy, to przecież oddźwięk tego wszystkiego musi zaznaczyć się również na robocie związkowej i to w każdym jej dziale. Organizacja nasza jest jak gdyby rozpięta w społecznym organizmie i dlatego musi być szczególnie wrażliwa na te wszystkie procesy, które w tym organizmie się dokonują, inaczej skończyłyby się zamiataniem. Na naszej organizacji spoczywa niewątpliwie obowiązek starannego przygotowania w młodych duszach tych wszystkich elementów wewnętrznych, które mają następnie zagrać w człowieku dorosłym. Mówiłem już kiedyś, że chcemy widzieć w harcerstwie całą młodzież polską, bez względu na pochodzenie, zasiadającą przy jednym ognisku, maszerującą w jednym oddziale, śpiewającą razem tesame pieśni, myślącą o tych samych problemach, pracującą razem, wspólnie nad własnym udoskonaleniem wewnętrznym, przygotowującą się do wspólnej pracy w przyszłości i rozumiejącą się we wszystkich zagadnieniach ogólnych. Jest to bardzo ważny punkt naszego programu, jeżeli w polskim społeczeństwie inteligent, chłop i robotnik mają się znaleźć na jednym froncie pracy, jeżeli wzajemna ocena ich wartości, ma się mierzyć tylko elementem dobrze wykonanego obowiązku. Polsce potrzebne jest nawzajemne spoiste społeczeństwo, jeżeli mamy rozprawić się z nędzą dnia dzisiejszego. Ale to nie wszystko. Organizacja nasza nie może przechodzić obojętnie obok takich lub innych bardzo bolesnych nieraz kwestyj społecznych, jeżeli nie chce stracić swej żywotności. Problem bezrobocia i podniesienie przeciętnej skali życia jest problemem, który powinien wejść w zakres naszych stałych zainteresowań. Bezrobocie ma swe podobne oblicze. Przecież jest rzeczą notoryczną, że dziś setki tysięcy młodzieży — nawet powyżej lat 20 — nie znajduje zatrudnienia, że młodzież ta, wyrzucona poza nawias procesów produkcyjnych, moralnie dziczeje i staje się zapowiedzią ponury przyszłości. Harcerstwo nie może przejść obok tego obojętnie — choćby dlatego, że jest organizacją przede wszystkim młodzieżową, i w założeniach swych chce dać Polsce człowieka mocnego. Dziś w Polsce zorganizowano kilkanaście oddziałów ochotniczych drużyn robotniczych. Inicjatorzy tej instytucji

walcą o jej istnienie, nawet bowiem w tej szkatułkowej formie drużyny te — jakkolwiek nie są takim samym problemem — są jednak stwierdzeniem, dokumentem, że zagadnienie zatrudnienia młodzieży istnieje jako wielkie zadanie, że nie może ono zejść z pola zainteresowania, oraz jaknajwiększego — zbiorowego wysiłku. Wiemy o tem, że mamy w tej małej armii również oddziały młodzieży harcerskiej. Cały Związek jednak powinien ten problem uznać za swój własny punkt programu z punktu widzenia propagandy, dyskusji i własnych pomysłów. Przechadzam to przykładowo. Ale przecież sprawy społeczne, gospodarcze i kulturalne, od których rozwiązania zależy przyszłość Polski — muszą stać się ośrodkami naszych pozytywnych zainteresowań i wysiłków. Przecież życie samo wyrzeka pewne zagadnienia na powierzchnię, nawet młodych naszych drużyn mieszanych. Chłopcy czy dziewczęta widzą o tem, że kolega ich czy koleżanka jest dzieckiem bezrobotnego, mieszkającego kątem w wspólnej izbie, nie mającego grosza na odzież, wyżywienie lub niezbędne lekarstwa. Muszą odczuwać to jako niesprawiedliwość, jako kłeskę. Odtąd nie jest rzeczą obojętną, czy w naszej organizacji będzie istnieć nastawienie na zagadnienia społeczne i gospodarcze, czy nie. Pominięciem ich w tej chwili w programach lub próbie przesunięcia się obok nich uważalibyśmy za nakrycie Związku kłosem izolacyjnym, wydarcie z naszych prac tego elementu, który decyduje o żywotności organizacji. Nie chodzi mi przytem wcale o to, by rozrywać rany i labiżać — przeciwnie! Harcerstwo w tych kwestiach powinno łączyć dwie strony, a mianowicie: rozpoznanie potrzeb z głęboką wiarą, a nawet ontuzjazmem waij rozprawy jako musimy stoczyć. Przeczeki istnieją po to, by je pokonywać; są one sprawdzianem wartości ludzkiej, zadatkim najwyższej radości, jaką się czerpie z zasłużonego zwycięstwa. Zjemy w okresie największej klęski bezrobocia i przesilenia gospodarczego — jakie dzieje znają. Odrzućmy — jako harcerze — system przekazywania. Jesteśmy zwolennikami czynnej postawy. Wierzymy w zwycięstwo ideałów słusności i sprawiedliwości społecznej. Na jej podstawie będziemy budować gmach silnej Polski. Ten akcent powinien uwidocznić się w naszych najbliższych pracach. Taką odpowiedź daję ja — jako Przedniczący Związku — na ten temat, który w roku ubiegłym był przedmiotem dyskusji na zjeździe Komendantek na Helu. — Kładąc nacisk na elementy społeczno-gospodarcze, mające tworzyć silniejszy akcent w naszej przyszłej pracy związkowej, chciałem jaknajbardziej podkreślić konieczność jej mocnego powiązania z życiem.

hasłem dnia dzisiejszego, krzykiem niepokojonego Instytutu narodowego. Pożreba nam rozbudowy sieci komunikacyjnej, przemysłu wojennego, motoryzacji kraju i armii, ale równocześnie pogłębienia poczucia państwowego i państwowego szerości mas ludności, oraz we wnętrzu żołnierskiego pogotowia. Nie wolno nam ani tolerować akcji usypiania czujności, ani samemu zasnawać duszy opium nierealnego pacyfizmu.

Patron nasz Józef Piłsudski był świetnym żołnierzem i znakomitym obywatelom. Z naszych szeregów harcerskich muszą wychodzić dobrzy obywateli i dzielni żołnierze. Jeżeli są jeszcze jakiekolwiek wątpliwości na tym punkcie, jeżeli istnieją jakiegokolwiek wewnętrzne sprzeczności na tle rzekomej kolizji hasła braterstwa z hasłem żołnierskiego pogotowia całej

naszej organizacji, to muszą one w naszej organizacji całkowicie zniknąć. Chcemy być braćmi wszystkich narodów, ale nie pozwolimy podpalić naszego domu i pustozrywać własnej ziemi. I tu trzeba obrzychnąć wiry we własne uszy. Nie trzeba słuchać szepłotów niewiary, mówiących o dysproporcji środków i ludzi. Trzeba na tym właśnie odcinku skupić całą energję. Harcerstwo na tu dużą rolę do spełnienia. My przecież rzucamy pierwszy siew, my mamy możność nastawienia uczuć, myśli i woli młodych ludzi, my fundujemy podstawy moralnego dośrodkowania społeczeństwa. Ta struna naszych prac musi zabrzmieć mocno w okresie, w który wchodzimy, przeczem — jak to kilkakrotnie podkreślałem — zainteresowania nasze w tej dziedzinie muszą być szersze i łączyć się ze zwycięstwami strona mi problemu obrony państwa.

Harcerstwo powołane do rozwiązania problemu organizacyjnego polskiej młodzieży

W przemówieniu moim poruszyłem te momenty, na które w okresie najbliższym trzeba będzie położyć specjalny nacisk, które będą musiały znaleźć jeszcze pobieżniejszy wyraz w naszych programach. Nie znaczą to jednak, że wszystko inne należy zaniedbać. Jeżeli chodzi o mój pogląd, to przed organizacją teraz właśnie staną bardzo poważne zadania we wszystkich dziedzinach pracy. Zarówno władze państwowe, jak i społeczeństwo, odczuło nasz Związek głęboką sympatją i zainteresowaniem. Z naszym właśnie Związkiem łączą się daleko idące nadzieje, że on właśnie najlepiej rozwiąże dręczący wszystkich dziś problem organizacyjnego ujęcia i takiego poprowadzenia polskiej młodzieży, by stała ona się zaczynem nowej, lepszej przyszłości narodu i państwa. Te nadzieje, ocena i sympatje znalazły swój wyraz w licznych objawach i opiniach z okresu Złotego Jubileuszowego, a w kwietniu uzyskały swe potwierdzenie w uchwałach Rady Ministrów, nadających Związkowi charakter stowarzyszenia użyteczności publicznej. Nie wolno nam zawiesić

nadziei. Jestem przekonany, że wywiążemy się dobrze z powierzonych nam zadań. Tu jednak stoi przed nami własny problem organizacyjny, do którego stale wracamy, ale którego nie rozwiązaliśmy dotychczas. Jest to problem powiększenia kadry naszej starszyny związkowej, oraz trwałego jej związania z organizacją. Budujemy się w tej chwili ośrodek kształcenia starszyny męskiej w Górkach Wielkich na Śląsku uławił niewątpliwie sytuację, nie załatwił jednak zagadnienia, które do swego rozwiązania wymaga solidarnego i stałego wysiłku całego Związku.

Druhni w Druhowie! Oglądając się wstecz i obejmując jednym rzutem myśli 25-letni okres pracy Związku, bez zarumotliwości stwierdzamy możemy poważnie zdobyć Związek, uzyskane uczucie. Otwierając nowy okres życia związku, wyrażam to życzenie, byśmy się jeszcze mocniej skupili w atmosferze wzajemnego ufności i harcerskiej solidarności, jako podstawy nowych zwycięstw — zwycięstw nie dla naszych celów obojętnych — a dla Polski.

Jeżeli życzysz sobie usłyszeć u siebie w mieszkaniu aparat
Philips, Telefunken, Elektril lub nasz własny, napisz do nas a przesyłamy bezpłatnie naszego fachowca. (4243)

Śląskie Zakłady Radiotelegraficzne „RADIUM”. Katowice, ul. Koszuliński 49.

Szybownictwo fińskie wzoruje się na polskim

HELSINGFORS. Szybownictwo fińskie robi wielkie postępy, posługując się przeważnie aparatami typu „Wrona” i „Komar”. W bezsilnym roku, jak wiadomo, bawiła w Polsce liczna grupa studentów fińskich, którzy ukończyli kurs szybownictwa i obecnie działają jako instruktorzy w Finlandii. Aerokluby w Helsingforsie, Tampere i Wyborgu rozwijają żywą działalność, a wyrobili się sobie duże zaufanie do typów polskich, budowanych zresztą w Finlandii, i

trzymają żywy kontakt z szybownictwem polskim. Dodac tu należy, że okoliczności, która decydująco wpłynęła na skierowanie zainteresowania fińskich sfer lotniczo-sportowych ku Polsce, był udany przelot przez zatokę fińską estońskiego lotnika Wunn na polskim szybowniku „Wrona” w lecie 1934 r. Ostatnio wyprodukowany został specjalny film, długości 200 metrów poświęcony rozwojowi szybownictwa fińskiego.

Najwyższą wartością zdobyta niepodległość

Z tychsamych założeń płynię dalszy programowy punkt mego dzisiejszego przemówienia. Nie ulega żadnej wątpliwości, że najwyższą wartością, zdobytą zresztą własnym wysiłkiem, jest nasza niepodległość. Ona bowiem zrywa z naszej duszy piętno niewoli i stwarza obiektywne warunki do rozwinęcia w swobodzie wszystkich sił narodowych, do swobodnego kształtowania własnej kultury i uczestniczenia w tworzeniu kultury ogólnoludzkiej. Utrwalenie i zabezpieczenie tej niepodległości jest najwyższym naszym obowiązkiem. Na tym punkcie musimy być trzeźwi i przorni, tem więcej, że przecież z własnych doświadczeń wiemy, jak się płaci za każdą lekkomyślność w tym zakresie. Nie sięgając po cuda, musimy nie tylko strzec swego, ale w razie potrzeby atak zwycięsko ode-

przeć. A przecież wśród szalejącego w świecie kryzysu, słychać wszędzie huk wojennych maszyn. Z jednej i drugiej strony granicy wyrastają tesame co 150 lat temu potęgi militarne, głosząc z jednej strony miłość pokoju, z drugiej konieczność zwycięstwa ich ideowych przeciwników. Pamiętamy o tem, że słabość nie jest dobrym systemem obrony słusności i sprawiedliwości. Wyszukają szczerze hasło skautowego braterstwa, jako ideału, do którego ludzkość ma dążyć, nie możemy spuszczać z oka tego, co jest najoczywistszą rzeczywistością. Poruszam tę sprawę z dwóch względów: obecnym układ i dynamika stosunków w Europie, oraz fantastyczne zbrojenia sąsiadów obudziły słusny niepokój całego polskiego społeczeństwa. Zagadnienie rozbudowy polskiej siły zbrojnej stało się

GO CZĄŁKOWICE-ZDRÓJ

Solanka Jodo-bromowa
Reumatyzm, artretyzm, ischias, tabes
Tanie kuracje ryczałtowe!

Radykali wezmą udział w rządzie Bluma

PARYŻ. Komitet wykonawczy partii radykalno-socjalnej przyjął wszystkim głosami przeciwko jednemu rezolucję domagającą się bezwarunkowego udziału partii radykalno-socjalnej w przyszłym rządzie frontu ludowego.

PARYŻ. Obrady komitetu wykonawczego partii radykalno-socjalnej rozpoczęły się w piątek wieczorem. Wśród zebranych znajdował się też Herriot. Przewodniczył Daladier. Otwierając obrady, Daladier podkreślił znaczenie zebrania komitetu wykonawczego, zwołanego nazajutrz po wyborach do Izby, i zwrócił uwagę na koniecz-

ność zajęcia po poważnej dyskusji i głębokim zastanowieniu się wyraźnego stanowiska wobec zagadnień wewnętrznych i zewnętrznych, jakie muszą być rozwiązane przez nową większość. — Przewidywał mówił Daladier — żąda od was zapewnienia jednności partii i postawienia, że partia radykalno-socjalna decydująca jest współpracować na podstawie planu rządowego planu parlamentarnego w dziele obrony wolności, odrodzenia gospodarczego i organizacji i pokoju, którego naród francuski pragnie. Taki jest w rzeczywistości sens zwycięstwa frontu ludowego, do którego partja radykalna przystąpiła w lipcu 1935 r.

Popyt na ziemię w Abisynji

Administracja kolonii włoskiej zaspinywana jest codziennie tysiącami listów od rolników włoskich, w sprawie warunków nabycia ziemi w zdobytych obszarach Abisynji. W najbliższym czasie utworzony będzie przy głównym urzędzie kolonialnym specjalny wydział dla osadnictwa ludności włoskiej w Abisynji. Do zajętych terenów udają się specjalna komisja

dla zbadania na miejscu warunków kolonizacji i opracowania szczegółowego planu osadnictwa z uwzględnieniem podstawowych działań produkcyjnych niezbędnych dla gospodarki włoskiej. Szczególny nacisk położony będzie m. in. na należyte eksploataowanie bogactw naturalnych oraz na plantacje bawełny, kawy i t. p.

LETNIE WYCIECZKI MORSKIE
na polskich statkach: M/S „PIŁSUDSKI” — M/S „BATORY” S/S „KOŚCIUSZKO”
Czerwiec — Wrzesień 1936 r.
Poście w portach: Londyn, Amsterdam, Kopenhaga, Oslo, Ryga, Tallin, Helsinki, Fjordy Norwegji, Sztokholm, Visby, Bornholm.
CENY od zł 50,--
Informacje, prospekty i zapisy
GDYNIA AMERYKA
LINJE ŻEGLUGOWE S. A.
CENTRALA: WARSZAWA, Plac Małachowskiego 4, tel. 5-47-46 - GDYNIA, Dworzec Morski - KRAKÓW, Lubicz 3 - LWÓW, Kopernika 3 - RZESZÓW, Grottigera 20, oraz upoważnione BIURA PODRÓŻY.

80 LAT PRZODUJE ETERNA

ANTYMAGNETYCZNY



WYTWORNY PRECYZYJNY

Dywerysyjna robota „stacji reemigracyjnej”

„Volszeitung” z dnia 21 bm przynosi ciekawą wiadomość: W Gliwicach istnieje od szeregu miesięcy t. zw. „stacja reemigracyjna”, Rückwanderungsstelle, której celem jest, na zewnątrz, przygotowywanie powrotu obywateli niemieckich z Województwa Śląskiego po upłynięciu Konwencji Gerswskiej do Niemiec.

Istotnym jednak celem owego biura jest, zdaniem „Volszeitung”, co innego. Mianowicie do biura przychodzą również często i gęsto obywatele polscy. Zdaniem pisma chodzi prosto o agitację hitlerowską tego samego rodzaju, jak dawniejsza agitacja szepciana (Flüsterpropaganda) o rewizji granicy lub o rzekome nowem głosowaniu ludowem w 1937 r. Ponieważ i głosowanie i rewizja granic okazały się złudzeniem, tak, że nawet prasa niemiecka musiała je ośmieszyć i napiętnować, obecnie właśnie wspomniana centrala reemigracyjna w Gliwicach służy do podtrzymywania — „kontaktu” z obywatelami polskimi.

Ale nie dość na tem jeszcze. Cele owej centrali są jeszcze dalej idące. A mianowicie przedkłada się reemigrantom kwestionariusze, w których najciekawszy jest punkt 34. Pyta się tam mianowicie kwestionariusz, czy petent może nazwać i wskazać Niemców zagranicznych takich, którzy wrogo odnoszą się do państwa niemieckiego? Tym sposobem centrala owa nie jest, zdaniem „Volszeitung”, niczem innym, jak „centralą szpiclowską”.

Podaje przy tej sposobności pismo, że wielu z tych dziwnego rodzaju „reemigrantów” raz po raz przychodzi do Rückwanderungsstelle wielokrotnie, by coraz nowymi nazwiskami uzupełniać pytanie pod liczbą 34. Pismo oświadcza, że owe szpiclowskie usługi oddaje Gestapo również wielu obywateli polskich, a to nie bezinteresownie, bowiem przewidziane są różne nagrody.

Pikantnym szczegółem całej tej ponurej historii jest fakt, że podobno na liście nieprawomyślnych figuruje m. in. również kierownik Volksbundu sam p. Otto Ulitz, któremu zarzuca się podobno filosemityzm.

Autostrada kolonja — Duesseldorf

BERLIN. Z Kolonji donoszą, że wczoraj min. Goebbels w towarzystwie personelu kierowniczego i licznych gości z zagranicy, dokonał uroczystego otwarcia autostrady łączącej Kolonję z Duesseldorfem. W przemówieniu min. Goebbels zaznaczył, że budowa autostrady nastąpiła z inicjatywy kanclerza. Ulatwi ona „tybkie przeszerzenie mas robotniczych do miast pracy. Droga oddana będzie również do użytku publicznego. Następnie odbyła się demonstracyjna pierwsza podróż 2 tys robotników nowa autostrada długości 24 km

Trzęsienie ziemi w Argentynie

BUENOS AIRES. Onegdaj wieczorem w stolicy Argentyny odczuto silno wstrząsy podziemne. Wywołały one szczególnie silne wrażenie w dzielnicach drapaczy nieba. Prasa podkreśla, iż jest to pierwsze trzęsienie ziemi od początku obecnego wstępu. Obserwatorium sejsmiczne w La Plata komunikuje, iż wstrząsy były bardzo silne i trwały 15 sekund. Epicentrum znajdowało się w odległości 1600 km. w prowincji Cordoba. Żadnych ofiar w ludziach nie było. Straty i szkody, wyrządzone przez wstrząsy podziemne, nie zostały dotychczas oszacowane. Kilka domów zostało zlekką uszkodzonych w Latoma i Villa Dolores.



2⁵⁰
w. 22-25
Praktyczna sandaleta podszwa z ind. gumy
w. 22-25 2⁵⁰ w. 27-30 3⁵⁰
w. 31-34 3⁵⁰ w. 35-40 4⁵⁰
w. 41-45 5⁵⁰



3⁵⁰
w. 22-25
Idealne na słoneczne dni
podeszwa z ind. gumy
w. 27-30 3⁵⁰ w. 31-34 4⁵⁰
w. 35-40 5⁵⁰ w. 41-45 6⁵⁰



8⁵⁰
Płócienne czółenka na skórzanej podszwie z modną kłębą



9⁻
Lekkie i przewiewne stęrażańki w różnych kolorach



9⁻
Idealny wypoczynek na nóg

Powyżej podailiśmy tylko kilka przykładów.

Prowadzimy w naszych sklepach ponad 600 najnowszych modeli, aż do najwytworniejszych i luksusowych gatunków.

Katowice, św. Jana 1.

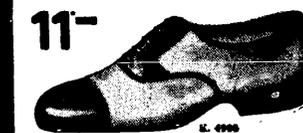
Chorzów, Wolności 18.



2⁵⁰
w. 22-25
Teniszowe z podwójnego płótna
w. 22-27 1⁵⁰ w. 28-30 1⁵⁰
w. 31-34 2⁵⁰ w. 35-41 2⁵⁰ w. 42-45 3⁵⁰



10⁹⁰
Męskie wiatrówki bronz i czarne
Dziecięce w. 27-30 7⁹⁰ w. 31-35 8⁹⁰
w. 36-38 9⁹⁰



11⁻
Płócienne białe komb. bronz. skóra
na skórzanej podszwie



14⁹⁰
Męskie brązowe wiatrówki,
z elastyczną skórą, podszwa



20⁹⁰
Najnowsze płóciaki do letniego ubrania. — Lekkie i przewiewne

Skarpetki tenisowe białe i kolorowe

Dla Pań . . . 60 i 45 gr.
— Panów . . . 75 gr.
— Dzieci . . . od 50 gr.

Damskie pończochy jedwab. 1⁹⁰
siatkowe we wszystkich odcieniach 1⁹⁰

Męskie skarpetki nitciane 50 gr.
siatkie i dasenowe . . . 90, 60 i 50 gr.

Sosnowiec, 3-go Maja 23.

NA SŁONECZNE DNI I WYWCZASY



2⁵⁰
NASZA NOWA KOLEKCJA
JEDWA

Del-Ha

O 40-godzinny tydzień pracy

Do Międzynarodowego Biura Pracy, wplynęły już odpowiedzi od większości 12 państw przeciw zmniejszeniu godzin pracy w sprawie 40-godzinnego tygodnia pracy. W przemyśle włókienniczym zmniejszona ilość godzin pracy jest zapewniona. Prawdopodobnie będzie wprowadzony 40-godzinny tydzień pracy również w przemyśle żelaznym i stalowym. W przemyśle budowlanym na 29 większych państw wypo-

wiedziało się: 17 państw za zmniejszeniem, 12 państw przeciw zmniejszeniu godzin pracy. Co się tyczy robót publicznych, to 60 państw jest za wprowadzeniem 40-godzinnego tygodnia pracy. Na następnej sesji Międzynarodowego Biura Pracy, która odbędzie się w czerwcu, sprawa 40-godzinnego tygodnia pracy będzie obszernie omawiana.

Pod światło Trzy grosze na cztery raty..

(e) Każdy ma prywatne muzeum pamiętek lub dziwołgów. Ma w nich lepsze albo gorsze eksponaty. Ale nie wiem, czy wielu jest w posiadaniu takiego czeremulmu biurokracji, jakie leży przedemną. Oto koperta i arkusz „urzędowy”. Wypisane tam „stoł” tak:

„Magistrat — Miasta Bierun (n) Stary, L. dz. 277/36 K. Zwykła. (Teraz pieczęć przez znaczek pocztowy „przesyłki urzędowej sw. czajnej”). Pani N. N. w Imielinie. — To była koperta! A teraz pismo: „Pan (i) N. N. w I. Rok podatkowy: 1936. No. ks. bierceja (słoweczka, jak dziwouczyna). 370. Do płażenia: 1) Podatek Komunalny: a) podatek gruntowy zł. — gr. 03 rocznie, a) podatek od psów zł. — gr. 03, 2) Podatek państw. gruntowy zł. — gr 08, 3) Podatek powiatowy. zł. — gr. 01. A teraz tak (czytać uważnie!): „Drugostronnie (!) obliczony podatek oras opłaty należy w następujących ratach do tutejszej Głównel (duże G!) Kasy (duże K) Miejskiej (duże M) wpłacić: a) Podatek Komunalny. (nr. 1 a do 1 d) w czterech ratach”. — A ile wynosi „drugostronnie” obliczony Podatek Komunalny? — Drugostronnie obliczony Podatek Komunalny wynosi trzy grosze! — Dobrze. Siadać! I pamiętaj, że: „Raty należy uścić natychmiast, zaś następane w terminach oznaczonych powyżej (!), w przeciwnym razie nastąpi przynusowe ściąganie przez Urząd Skarbowy z doliczeniem odsetek i kosztów upomnień. Magistrat, Burmistrz (nazwisko nieczytelne) Pieczęć (na czerwono)”. — Przepraszam. „Kochodzą się” o 18 groszy. Czy uszak? A, przepraszam — Użkożo: to „wiadomienie”. Łęcznie z pianiem, pracowanym czasem opłacanego „funkcjonariusza” i t. d. No ile! — ILERIE



Niezapomnieć i zawsze na czas bo rowerem...

PAŃSTWOWYCH WYDZIAŁACH
Tępo Sprawy Konsum.
Warszawa, Krak. Przedmieście 2

Nawet dzieci już wiedzą...

Gdy w domu używasie Radionu do prania, mija ono szybko i bez trudu, a mamusia nie męczy się i jest zadowolona. Pranie Radionem jest przecież takie łatwe: rozpuścić Radion w zimnej wodzie, 15 minut gotować bieliznę, płukać najpierw w gorącej potem w zimnej wodzie - i bielizna będzie śnieżnobiała.



wyrób firmy Schicht-Lever S.A. pierze wszystko

Członkowie N. S. D. A. B. staną przed trybunałem w dniu 3 czerwca

Lista nazwisk wyrotowców

Rozprawa sądowa przeciwko 119 członkom National-Sozialistische Deutsche Arbeiter-Bewegung (N. S. D. A. B.), oskarżonym o zbrodnię stanu z art. 97 i 98 K. K., wyznaczona została na dzień 3 czerwca br. Rozprawa odbędzie się w Sądzie Okręgowym w Katowicach i potrwa kilka tygodni. Rozprawie przewodniczyć będzie wiceprezes Sądu Okręgowego Zdzisław Arzt, oskarża prok. Sądu Okręgowego dr. Tadusz Początek. Lista oskarżonych obejmuje 119 nazwisk, a mianowicie:

Odpreżenie między Rzymem i Londynem?

Rzym Koła narodowe zaprzeczają wiadomości, jakoby rząd włoski miał zwrócić się do rządu w Brytanii z inicjatywą mającą na celu doprowadzenie do odpreżenia w stosunkach włosko-brytyjskich oraz, że następstwem tego kroku miały być rozmowy ambasadora włoskiego w Londynie Grandiego z podsekretarzem stanu Vanslartem. Rozmowy te - zdaniem włoskich kół urzędowych, miały charakter zwykłego i normalnego kontaktu dyplomatycznego.

Lonjała, pozbawiona konsekwencji w Europie. Nie wieka wątpliwości - stwierdza „Times” - że oswiadczenie Mussoliniego wobec jednego z korespondentów pism angielskich, złożone na początku maja, skierowane było do całego narodu brytyjskiego. Z tego też względu nie byłoby dziwnym, gdyby Mussolini władał za tem oswiadczeniem podjął obecnie bardziej oficjalne rozmowy.

A jednak.

LONDYN. Pogłoski, jakoby poczęły krążyć w ostatnich dniach na temat możliwości zbliżenia włosko-brytyjskiego, znalazły pewne potwierdzenie w artykule „Manchester Guardian”, niewątpliwie inspirowanym przez Foreign Office. Autor artykułu stwierdza, że porażka pierwszy od porażki w Abisynji zaznacza się w Londynie skłonnością do rozważenia przyszłości oraz do porzucenia dotychczasowej bierności. Teza, że Liga zawiodła się w Londynie i przyznana, natomiast odrzucana jest twierdzenie o bankructwie Ligi Narodów. Jako instytucji. Co do sankcji przynajmniej równie, że one zawiodły, ale zaczyna przeważać pogląd, że należy wypracować wnioski z dotychczasowych doświadczeń. Nie porządkując więc sankcji w zasadzie należałoby je zastosować w odmiennej sposób, gdyby znów okazała się konieczność. Zdaniem korespondenta, w Londynie panuje pogląd, że zamierzane sankcje jest tylko kwestią czasu, chodzi tylko o to, kto wystąpi z inicjatywą. Front sankcji powinien jednak być utrzymany, by móc przeciwstawić się nowym niebezpieczeństwom, ale należy go usprawnić. Należy być może o neutralności mocarstwa włoskiego, ale niektóre mocarstwa mogą zastosować sankcje militarne na lądzie lub morzu, zaś inne państwa mogą podjąć sankcje gospodarcze lub finansowe. Tego rodzaju system winien być po party przez paki wzajemnej pomocy, których założenie mogłoby mieć na celu uprzedzenie ewentualnego niebezpieczeństwa. Zdaniem korespondenta plan paków wzajemnej pomocy na Morzu Śródziemnym jest obecnie dyskutowany, ale pod tym względem należy zacząć od zniesienia sankcji. Mniejsze mocarstwa śródziemnomorskie są zaniepokojone perspektywą, że mogą znaleźć się na lasce lub niefasce Włoch.

Magistrat i Rada gmina Dr. Przybyła, burmistrz. Dnia 22 bm. zmarł śp. Jerzy Stonawski Wice-burmistrz miasta Bielska Dyrektor Państwowej Szkoły Przemysłowej.

Magistrat i Rada gmina Dr. Przybyła, burmistrz.

Juljusz Szreder długoletni zastępca przedstawiciela naszej firmy, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł w Bielsku dnia 21 bm., przeżywszy lat 53.

FRANCUSKO—WŁOSKIE GRZECZNOŚCI. Rzym Stefan dnoży z Addis-Abey: W państwie francuskim w Addis-Abey odbyły się przyjęcie dla oficerów włoskich, Północ francuski bódard wygłosił przemówienie na cześć króla włoskiego, Mussoliniego i armii włoskiej, oświadczając, że uważa to za oznakę przywrócenia porządku, cywilizacji i dobrobytu ludności Abisynji.

FORTYFIKACYJNE ROBOTY WŁOSKIE W ABISYNII. TIRANA. Albańskie biuro prasowe zaprzecza kategorię władności o podjęciu robót fortyfikacyjnych w różnych punktach Albanii jak również o przybyciu do Abisynii wojskowej siły włoskiej, która jakoby kontrolować ma te roboty. Ponadto zaprzecza wiadomości o codziennych transportach materiału wojennego do portów albańskich.

RABKA-wskazana przy reumatyzmie, artretyzmie, chorobach kości i innych oraz chorobach gruźliczych, skazach wyłąkowych i limfatycznych u dzieci.

ŚWIĘTO LUDOWE. WARSZAWA (to wł.). Na terenie całego kraju a szczególnie na terenie Małopolski Wschodniej czytano są w licznych ośrodkach wiejskich przygotowania do tradycyjnego święta ludowego, które odbędzie się, jak co roku, w okresie Zielonych Świąt. Organizowane przez Stronnictwo Ludowe terenowe święta ludowe wypadnie przypuszczalnie bardziej urzędzycie, niż w latach ubiegłych. W licznych miejscowościach podczas uroczystości święta ludowego poświęcone mają być spądzary miejscowych oddziałów stronnictwa ludowego.

MIN. BECK JEDZIE WE WTOREK DO BIALOGRODU. WARSZAWA Dowiedzieliśmy się, że Minister Spraw Zagranicznych Józef Beck przybędzie do Białogrodu dnia 27 b.m. w towarzystwie ministrów towarzyszących będzie jego małżonka pani Jadwiga Beckowa.

560 GÓRNOŚLĄZACZEK WE LWOWIE. LWÓW. Wczoraj w nocy przybyła do Lwowa zapowiedziana wycieczka 560 górnośląskich kobiet. Po powitaniu na dworcu odwieziono kobiety autobusami do miasta. Wycieczka zabawi w Lwowie trzy dni i wystąpi z szeregiem różnorodnych imprez śląskich.

Nadzwyczajna sesja parlamentarna dopiero po Zielonych Świątach

Przedtem odbędzie się uroczystość 10-lecia Prezydentury Prof. Mościckiego

WARSZAWA. (tel. wł.) W tutejszych kręgach politycznych utrzymują, iż spodziewane zwolnienie nadzwyczajnej sesji parlamentarnej na najbliższe dni ulegnie pewnemu opóźnieniu. Naogół spodziewają się obecnie zwolnienia nadzwyczajnej sesji parlamentarnej dopiero po Zielonych Świątach, ponieważ natychmiast po Zielonych Świątach odbędzie się uroczystość uczczenia 10-lecia sprawowania władzy Prezydenta Rzeczypospolitej przez Prof. Dr. Ignacego Mościckiego. Wobec tego nie należy się spodziewać nadzwyczajnej sesji parlamentarnej wcześniej, aż dopiero po dniu 4 czerwca.

Zgodnie z naszymi przypuszczeniami, jedynym punktem porządku nadzwyczajnej sesji parlamentarnej ma być podobno sprawa pełnomocnictw dla Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów z mocą ustawy. Naogół przypuszczają, iż sesja nie potrwa dłużej jak 10 dni.

WARSZAWA. (tel. wł.) Jak już podaliśmy na innym miejscu, natychmiast po Zielonych Świątach odbędzie się uroczystość uczczenia 10-lecia sprawowania władzy Prezydenta Rzeczypospolitej przez Prof. Dr. Ignacego Mościckiego. Prof. Dr. Ignacy Mościcki wybrany został Prezydentem Rzeczypospolitej przez Zgromadzenie Narodowe dnia 1 czerwca 1926 roku poraz pierwszy i poraz drugi dnia 8 maja 1933 roku. W związku z tą rocznicą utworzył się komitet uczczenia 10-lecia sprawowania władzy przez Pana Prezydenta Mościckiego, który w nadchodzący poniedziałek odbędzie w Prezydium Rady Ministrów pierwsze posiedzenie organizacyjne.

DYWIZJA WIELKOPOLSKA NA WAWELU I NA SOWIŃCU.

POZNAŃ. W piątek wyruszyły z Poznania oddziały dywizji wielkopolskiej, które udają się do Krakowa, celem złożenia w podziemiach wawelskich hołdu pamięci Marszałka Piłsudskiego. W uroczystości tej biorą udział: cały 57 p. p., stacjonujący w Poznaniu, który w dniu dzisiejszym obchodzi swoje święto pułkowe, pluton honorowy 14 p. a. l., kompania 58 p. p. z Poznania i 55 p. p. z Leszna z pocztami sztandarowymi oraz p. w. 87 p. p. Oddziały te wiozą ze sobą urnę z ziemią z pobojowisk wielkopolskich. Program obejmuje oddanie hołdu i trumny, sygnanie kopca, a następnie zwiedzenie miasta.

BLUM MÓWI AMERYCE O SWYCH ZAMIARACH.

PARYŻ. W przemówieniu radjowym, przeznaczonym dla słuchaczy amerykańskich, dep. Blum oświadczył m. in., że wybory francuskie i utworzenie nowego rządu, które nastąpi w wyniku tych wyborów, oznacza zwycięstwo republiki, instytucji demokratycznych, oraz wolności politycznej i osobistej nad wszystkimi formami autokracji, oligarchii i faszystów. Mówca zapowiedział nowe metody walki z kryzysem gospodarczym, czyniąc analogię do metod zwalczania kryzysu w Ameryce, które określił, jako zmierzające do zwiększenia zdolności konsumpcyjnej ludności oraz bardziej sprawiedliwego podziału bogactw. Blum podkreślił pozatem, „wale zapewnienia pokoju w Europie i świecie, opierając go na prawie, poszanowaniu prawa międzynarodowego, umowach o istotnej solidarności wszystkich narodów oraz na powszechnym rozbrojeniu”.

DZIENNIKARZE ZŁOŻĄ ŻYCZENIA PAPIEŻOWI.

RZYM. Papież przyjmie na specjalnej audycji przedstawicieli prasy zagranicznej, którzy złożą Ojcu Św. życzenia z okazji 60-tej rocznicy jego urodzin.

NAPASĆ HITLEROWCÓW NA KS. STARHEMBERGA.

WIENIE. Dyrekcja policji w Linzu potwierdza wiadomość o napaści narodowych socjalistów na rezydencję księcia Starhemberga. Arcyszwanowie narodowi socjaliści twierdzą, iż celem ich było zabranie z magazynu broni, który według nich znajdował się ma na zamku, a bynajmniej nie napasć na osobę księcia Starhemberga. Napastników było około 12.

ULEGŁOŚĆ ABISYNY.

ADDIS ABABA. Agencja Stefani podaje, że ludność abisyńska w dalszym ciągu wydaje wiarę w zwycięstwo włoskim broni. Dotychczas wydano 51 arbat, 156 mitralieży, 10,714 karabinów i 104 pistolety. Liczni notabile zgłaszają uległość. Wśród nich znajdują się b. poseł w Rzymie Likemagnas Mangasza, Dedzas Tedalu, b. minister oświaty Negadias Afework, b. poseł w Rzymie, Atto Teslae, b. dyrektor departamentu w ministerstwie spraw zagranicznych i b. charge d'affaires w Paryżu.

Kto wygrał?

- Główne wygrane.
- 10.000 zł na n-ry: 05583 97066.
 - 5000 zł na n-ry: 43400 53800 73881 116796 125004.
 - 2000 zł na n-ry: 643 4512 11874 20708 28048 38458 7235 76089 79187 80681 100938 138642 139435 144011 145209 160922 180606.
 - 1000 zł na n-ry: 1917 8183 9351 9871 19223 19271 21335 39519 39897 42387 48922 51302 56313 60217 63805 78257 79505 85600 90868 98114 100562 103381 104701 107114 110290 114034 120985 123070 124460 126141 126546 130547 135061 154386 167654 170427 178104 178990 180957 180460 169676.



Jak długo

jeszcze będzie je miał?

Ma białe, piękne zęby, ale może już na ich wewnętrznej stronie tworzy się kamień, przyczyna choroby i bólu zębów.

Zdrowe zęby to skarbi! Czyściec je regularnie Kalodontem, gdyż jest to jedyna w Polsce pasta, zawierająca Sulfurforcholeal, najskuteczniejszy środek w walce z kamieniem nazębnym. Kalodont usuwa stopniowo kamień i zapobiega jego tworzeniu się.

Uwaga! Wypróbujcie nowy eliksir Kalodont, oszczędny w użyciu, skoncentrowany, o wybitnych właściwościach antyseptycznych. Duży flakon Zł. 3.—

PRZECIW KAMIENIOWI NAZĘBNEMU

KALODONT

Chelsea (Anglia) — Liga P. Z. P. N. 2:0 (1:0)

Dzielna postawa polskiej drużyny. — Anglicy zawiedli

Wczoraj przy udziale ponad 25 tysięcy widzów odbył się w Warszawie mecz reprezentacyjnej drużyny polskiej z drużyną

Chelsea z Londynu, która zajmuje ósme miejsce w zawodowej lidze angielskiej. Na meczu obecny był ambasador W. Brytanii

w Warszawie sir Kennard. Przed samym rozpoczęciem meczu przybył na trybunę Gen. Inspektor Sił Zbrojnych gen. Rydz-Śmigły. General Rydz-Śmigły, mimo cywilnego ubrania, poznany został przez publiczność, która zgromadziła mu żywiłową owację, witając go niemilkłemu okrzykami.



Powody dymisji Thomasa, palacza kolejowego, członka 9-ciu gabinetów

LONDYN. Onegdaj podał się do dymisji minister Thomas. Stoł to w związku z dochodzeniem specjalnego trybunału dla dochodzenia sprawy zdrady tajemnic ostatniego budżetu przed ujawnieniem go w Izbie Gmin. Dymisja ta jest epilogiem całej sprawy. Minister Thomas był związany z ogłoszaniem na temat niedyskrej budżetu, wkłutek czego dwa bilisy znalazł ministrowi korzystnie zabezpieczali się przeciwko powiększeniu podatku dochodowego i opłat od herbaty. Mimo, że trybunał nie ukoił już jeszcze swoich dochodzeń, minister Thomas zdecydował nie czekać na orzeczenie trybunału i wycofał się z gabinetu. Z ministrem Thomasem usuwą z władz politycznej jedna z niezwykłych po-

stać. Thomas był synem górnik z południowej Walii. W pierwszych latach młodości był palaczem kolejowym i wiele lat spędził na lokomotywie. Biorąc następnie udział w ruchu zawodowym kolejajcy, Thomas wybił się szybko na sekretarza generalnego potężnego Trade Union kolejowego. W pierwszym rządzie socjalistycznym Mac Donalda Thomas został ministrem kolonii. W drugim rządzie labourystów ministrem dla spraw bezrobocia, w rządzie narodowym Thomas przejął te funkcje ministra dominijów, poczem zaś był ministrem kolonii. Thomas był członkiem 9-ciu gabinetów i pod tym względem miał rekord wśród ministrów obecnego rządu.

W pierwszej połowie gry dała się zauważyć zdecydowana przewaga zawodowców angielskich, których gra odznacza się niezwykle precyzyjną techniką i odmierzeniem na centymetry podaniami. Jednak zawodzi całkowicie u Anglików dyspozycja strzałowa, tembardziej, iż obrona polska, a mianowicie Albański w bramce oraz Martyna i Szczepaniak, defenzywnie grający Wasiewicz i Kotlarczyk z poświęceniem i wielką umiejętnością parują wszystkie ataki Anglików. W 20 minutę pada bramka dla Chelsea w zamieszaniu podbramkowym. Re-szta pierwszej gry upływa na sporadycznych atakach drużyny polskiej.

W drugiej połowie gry drużyna polska gra znacznie lepiej i gości czysto pod bramką angielską, co silnie demotuje zawodowców, którzy zaczynają grać niezwykle brutalnie. Publiczność reaguje ogólnymi gwizdami, a sędzia dr. Lustgarten wielokrotnie zarządza rzuty wolne na rzecz Polaków. Z jednego z takich rzutów pada bramka dla drużyny polskiej, nieuznana jednak przez sędziego spowodu offsidu. Ataki Anglików zatrzymują się na świetnej obronie Polaków, ale jeden z nich przynosi drugą bramkę dla Anglików, strzeloną przez najlepszego gracza drużyny Spence'a, reprezentacyjnego gracza Anglii. Ostatnie minuty gry upływa raczej na kopanie, wżajemnych utarczkach aniżeli na właściwej grze. Publiczność opuszcza trybuny z rozczarowaniem. Wynik remisowy odpowiadałby bardziej stosunkowi sil.

Samochody angielskie

najnowsze modele

Austin

4242

„MOTORYZACJA”

Katowice, ul. Reicherka 49. Telef. 313-49

Przyjmujemy Obligacje Państwa Narodowe!

AKTYWNOŚĆ KOMUNISTÓW W PALESTYNYE.

JERUZOLIMA. Po mieście krąży wzmocnione patrole policyjne. Główne punkty Jeruzolimy obsadzone są przez żołnierzy szkiełoch. Policja angielska uzbrojona jest w karabiny, zaś policja krajowa — w grube paliki. Wszystkie dostępy do starej dzielnicy są strzeżone, zaś przechodnie rewidowani dla sprawdzenia czy nie posiadają broni.

Ubiegłej nocy komunistki ustawiły podpalić nowe składy celne oraz szereg pawilonów na targach Iwanjyńskich w Tel-Awivie.

ZAMIARY PULK. DE LA ROCQUE.

PARYŻ. W wywiadzie, udzielonym przedstawicieli „Intransigeant”, plk. de la Rocque oświadczył że stoł na gruncie ewolucji i lojalności i że przeciwny jest dyktaturze. Plk. de la Rocque pragnie odegrać we Francji jedynie rolę alibitnego partii, zajmując narazie stanowisko wyreczekulaca. Jak wynika z deklaracji plk. de la Rocque, w ciągu 6 ostatnich miesięcy, sila liczebno ruchu „Crox de feu” stale wzrasta. W kwietniu rb. zarejestrowano mianowicie 47 tys. nowych członków, a w ciągu bieżącego miesiąca przeciętnie przybywa 2000 nowych członków dziennie

3 DNI BEZPŁATNEJ PRACY.

KIEŁCE. Wszyscy harcerze chorągwi radzkiego, obejmującej 7 powiatów woj. kieleckiego, w celu uczczenia pierwszej rocznicy zgonu Marszałka Piłsudskiego zadeklarowali do dyspozycji władz państwowych w rocznicę zgonu 3 dni bezpłatnej pracy przy robotach publicznych. Wykonanie zadeklarowanej pracy nastąpi w całości przez wszystkie drużyny harcerskie.

JACHT RATUJE KAJAKOWCÓW.

GDANSK. Jacht gdański „Fryza” uratował w zatoce w pobliżu Orłowa Morskiego 2 kajakowców z Gdyni J. Olechowskiego i Zygmunda Dawidowskiego, których kajaki przy nagłej zmianie kierunku wiatru wywrócił się.

Ze śląskich kopalń i hut

Z okazji III Walnego Zjazdu Delegatów Związku Górników Z. Z. Z.

W dniu dzisiejszym odbywa się w Katowicach III Walny Zjazd Związku Górników ZZZ. Poraz trzeci zjeżdżają się ze wszystkich zakątków Śląska, Zagłębia Dąbrowskiego i Kieleckiego delegaci Związku, aby dokonać przeglądu dotychczasowych prac, aby wytyczyć plan i kierunek drogi na następny okres, aby wreszcie dokonać wyboru nowych naczelnych władz Związku.

W dniu zjazdu, który jest tak ważnym momentem w życiu nietylko tej wielkiej i silnej organizacji zawodowej, ale i całej klasy robotniczej wszystkich trzech zagłębi węglowych, warto zastanowić się nad etapami rozwoju Związku i rolą, jaką spełnia on w naszym życiu społecznym.

Gdy przypatrujemy się rozwojowi Związku Górników ZZZ, uderza nas przede wszystkim nieprawdopodobny wzrost, szybki liczebny wzrost tej organizacji zawodowej. Pierwsze, bardzo nieliczne kadry Związku (początkowo G. F. P.) powstały w końcu 1929 r. Już po niecałych dwóch latach, Związek ten liczył przeszło 8 tysięcy zorganizowanych członków, a w początkach 1934 roku II Walny Zjazd reprezentuje już wielką armię przeszło 18 tysięcy górników. Jednak na tej już bardzo poważnej liczbie nie zatrzymał się rozwój Związku. Następane dwa lata wytyczonej pracy przyniosły dalszy przyrost o 7 tysięcy

i dzisiaj Związek Górników ZZZ przekroczył cyfrę 25 tysięcy członków,

przywiązanych do programu i idei ZZZ, wypełniających karnie wskazówki i instrukcje swych władz związkowych.

Jest to rozwój i rozrost naprawdę imponujący, nienotowany dotychczas w historii polskiego ruchu zawodowego. Nie wielki zastęp działaczy, ożywionych gorącą wiarą w słusność swej idei, potrafił stworzyć organizację, która w ciągu 6 i pół lat wybiła się na czoło polskiego ruchu zawodowego, stała się decydującym czynnikiem w tym ruchu, a przede wszystkim wśród szerokich mas polskich górników.

Warto zastanowić się nad istotnymi przyczynami tego niecodziennego zjawiska. Wiara, zapał i energia działaczy były tu niewątpliwie czynnikiem ważnym, ale bynajmniej nie decydującym. Największą energią i największym zapałem nie potrafiłyby dokonać tak poważnej pracy i skupić tak poważne zastępy polskich robotników, gdyby nie rozporządzali wielką ideą i programem, łączącym istotną potrzebą życia, odpowiadającym tęsknotom i dążnościom polskich mas pracujących. I tu właśnie należy szukać istotnych przyczyn, które sprawiły, że nowa inicjatywa przelała się i wydała tak obfity i zdrowy plon.

Ruch zawodowy ZZZ (początkowo G. F. P.) powstał przede wszystkim, jako reakcja i protest przeciw rozbićciu, rozproszonemu i skłóceniu polskiego ruchu zawodowego, wysuwając hasło jego zjednoczenia i wewnętrznego skonsolidowania. Ponieważ najistotniejszą przyczyną tego rozbićcia, a co za tem idzie i słabości ruchu zawodowego, było niewątpliwie podporządkowanie go rozlicznym programom i interesom partyjno-politycznym i koteryjnym, dlatego nowy ruch ZZZ wysunął zdecydowanie hasło bezpartyjności i całkowitej niezależności od grup i stronnictw partyjnych. Wyrósł z gleby polskiej i stawiający, jako cel naczelny siłę i potęgę Państwa Polskiego, zdobył go wysiłkiem szerokich mas pracujących, ruch ZZZ jasno i niedwuznacznie wypowiedział walkę międzynarodowym wpływom w polskim ruchu zawodowym, wysuwając na miejsce przebrzmiałego i pustego — bez treści — hasła „Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!” — zawołanie „Proletariusze Polski łączcie się!” Łączcie się nie tylko do obrony własnych interesów zawodowych i ekonomicznych, ale do wytyczonej i zdecydowanej pracy i walki o przebudowę gospodarczą i społeczną Polski, o jej niezależność gospodarczą, łącznie się do wspólnej pracy i wspólnych wysiłków mających na celu podniesienie polskiej klasy pracującej na wyższy poziom gospodarczy i kulturalny,

aby mogła ona w swoje krzepkie dłonie przejąć odpowiedzialność za przyszłe losy Narodu i Państwa. Łączcie się do zdecydowanej i nieugiętej walki z tymi wszystkimi, którzyby chcieli zawsze was uważać i traktować, jako najemników ciemnych i upodlonych, wtedy, gdy wy chcecie być wolnymi i świadomymi wytwórcami, w wolnej i niezależnej politycznie i gospodarczo Polsce Pracy!

Oto ujęte w paru słowach idee, hasła i programu nowego oddzielenia ruchu zawodowego Z. Z. Z.,

z którym ruszył on w szeregi robotnicze, o ich całkowite zwycięstwo. Oto cel pracy i wysiłków jednego z najbliższych członków tego ruchu — Związku Górników ZZZ.

Te zdrowe ziarna padły na podatną glebę. Górnik polski wszystkich trzech zagłębi węglowych, a przede wszystkim zagłębia Śląskiego, tłumnie pocął się gromadzić pod nowymi sztandarami, porzucając wyblakłe standardy związków partyjnych. I nie zawiodł się, gdyż na przestrzeni kilku lat dokonanych zostało wiele rzeczy pozytywnych i niezmiernie dla ruchu robotniczego ważnych. W ślad za intensywną propagandą hasel ZZZ rozpoczął się proces odpartyjnienia innych związków zawodowych, program gospodarczo-społeczny głoszony przez

ZZZ pocął zdobywać sobie nietylko masy robotnicze, ale przenikał coraz głębiej do całego społeczeństwa, a co najważniejsze pewne próby zbliżenia i konsolidacji polskiego ruchu zawodowego przyniosły pozytywne rezultaty. Wyeliminowano na Górnym Śląsku z ruchu zawodowego niemal całkowicie strużnicze przestępczości i obecność niemieckiejszy związków zawodowe, zlikwidowano prawie całkowicie drobne kłaczki partyjne lub osobiste ambicji politycznej, zaś główne trzy kierunki w polskim ruchu zawodowym stworzył porozumienie, działające solidarnie we wszystkich akcjach, mających na celu obronę ekonomicznych i społecznych interesów klasy pracującej.

Związek Górników ZZZ w tej pracy kroczy na czele, zdobywając sobie coraz mocniejszą pozycję.

To też, gdy dziś obradować będą delegaci III Walnego Zjazdu tego Związku, niech obrady ich ożywiła będzie dumą i zadowoleniem z dokonanej pracy i głęboką wiarą w słusność swego programu i celowość drogi, po której kroczą. I niech wiarę tę nie osłabia smutne i nadzwyczaj ciężkie położenie ekonomiczne mas górniczych, nekanych jeszcze ciągle bezrobociem, niedźmielnymi placami, turnusami i świętówkami. Niech te wielkie trudności, które macie przed sobą i te wielkie zadania i wielki wysiłek, jakiego macie jeszcze dokonać, wzmoćni waszą wolę i waszą wiarę w ostateczne zwycięstwo.

Takie życzenia składa Wam w dniu Waszego Zjazdu

Redakcja „Polski Zachodnięć”.

Patriotyczna uchwała

Zaloga wraz z urzędnikami firmy W. Fitzner i spawalnia gazem wodnym w Świerdżanowicach Śl., uchwaliła w dniu 21 b. m. z okazji obchodzonego w tym dniu Patrona Św. Florjana jednogłośnie na wniosek kierownictwa przedsiębiorstwa oddać swój jednodniowy zarobek, czyli 4% swego wynagrodzenia za miesiąc maj na Fundusz Obrony Narodowej. Uchwała ta powzięta w bardzo uroczystym nastroju, świadczy o głębokim zrozumieniu ludzi pracy dla najbardziej zasadniczych potrzeb Państwa.

Z huty „Pokój” w Nowym Bytomiu

Na 28b. m. wyznaczone były wybory do rady zakładowej huty „Pokój” w Nowym Bytomiu. Jak się dowiadujemy, wobec tego, że wśród związków zawodowych nastąpiło porozumienie co do rozdziału mandatów i wobec uzgodnienia listy kandydatów i wobec uzgodnienia listy kandydatów pomiędzy związkami — wybory nie odbędą się. Jest to pierwszy wypadek konsolidacji ruchu zawodowego na terenie hut związanych z wyłączeniem kosztownej, a zarazem niesmacznej walki wyborczej.



Przy pracy.

ANTONI MARCZYŃSKI.

„Gaz 303”

POWIEŚĆ SENSACYJNO-HUMORYSTYCZNA.

— Pachnie przytem dość podejrzanie, — skrzywił się Anglik. Przemógłszy odrzecz, przykleknął obok ze dmłnogo i zaczął mu rewidować kieszenie. Bez trudu wymacał portfel, ukryty w wewnętrznej kieszeni marynarki, wyciągnął go, otworzył i wyjął stamtąd cieniutki plik papierów. Przeglądał je kolejno. — Legitymacja dziennikarska... Serafin Bobak... paszport... ach, to Polak, — monologował wertując dokumenty, które Rafał Królik znalazł w pokoju hotelowym, zamieszkanym uprzednio przez Serafina Bobaka, uprowadzonego omyłkowo na jacht podstarżale, a niebezpiecznej syreny. — Ach, jest i fotografia jakiejś dziewczynki; zobaczmy, czy amator naszych granatów ma dobry gust, — mruknął George z humorem i ruszył z fotografją w stronę — lampy. — Tyle lat nie widziało się kobiety nawet na obrazku, — usprawiedliwiał tę ciekawość przed sobą... Pochylił się nad fotografją, skierował na nią światło ruchomej lampy i okrzyk bezbrzeżnego zdumienia wyrwał mu się z piersi...

Zimny tusz i potężne wstrząsy przywróciły Rafałowi przytomność. Jego pierwsze spojrzenie padło na maskę gazową, leżącą na skrajku stołu, i ten widok omal go powtórnie nie wysłał w krainę snów.

— Ocknij-że się, człowieku, — zabrzmiał mu nad uchem głos meki, miły, melodyjny, lecz tętniący niecierpliwością. Czyszał dłoń podsunęła mu tuż pod nos fotografją Daisy Rindley, tę samą, którą „zarekwizował” bez skrupułów, gdy, po bankiecie pożegnaldnym

w domu profesora zabłądził do sypialni pięknej Angielki.

— Kto to jest, mów! Rafał miał już na języku zwykłą przechwałkę „moja narzeczona”, lub „pikantna dziewczyna, która na mnie leci”, albo coś w tym guście, lecz instynkt kazał mu powiedzieć wyjątkowo prawdę; nie dobrze patrzyło z oczu nieznanemu, a łatwość, z jaką go rozciągnął tutaj od jednego uderzenia, świadczyła pochylnie o jego bokserkich kwalifikacjach. Wziąwszy to wszystko pod rozwagę, wyjaśnił Rafał, że fotografją ta przedstawia uroczą mrs. Daisy Rindley, której on, Serafin Bobak „do usług”, był stale opiekunem i obrońcą.

— Boże, dzięki ci!... — W nagłym odruchu radości Scanlan uściłask serdecznie „stalego opiekuna” Daisy. — Gdzie ona jest w tej chwili? — spytał.

— W Moskwie. Mieszka w domu profesora Rusanowa, który leci na nią w sposób...

Nie dokończył. Scanlani ryknął, jak tur, skoczył na równe nogi, a „stały opiekun” Daisy, pozabawiony nagle braterskiego ramienia, runął znnowu nazwznak i wyznął głową w podszkib, aż beton jęknął żalostnie. Masując sobie potylicę, spoglądał na nieznanego, który miał się po piwnicy od ściany do ściany, belkotat coś po angielsku, wreszcie... olśniony jakimś szalonym pomysłem, wybiegł, nie troszcząc się zupełnie o człowieka, który miał przy sobie fotografję jego żony.

— Mam wrażenie, że pora zmienić klimat, — mruknął Rafał Królik. Stępkając, pobierał się z ziemi, schował portfel, napelniał kieszenie różnymi granatami, ale przed odejściem zainteresował się jeszcze aparatem, stojącym w kącie. — Naturalnie! Znowu mój sympatyczny „303”, — stwierdził. Nie trudno było się zorientować, w jaki sposób można ten zbiornik otworzyć; bowiem tuż ponad metalową rączką i kurkiem znajdował się ostrzegawczy napis. Przypuszczając, że nieznanomy pobiegł po strażników, Rafał postanowił „zanieścić zgrubsza” powietrze w tej piwnicy i utrudnić swym prześladowcom ewentualny pościg. Przywzdął więc pozostawioną przez Scanlana maskę, lecz niezbyt wiele wiedzionie ufaj, skoro przywiązał do metalowej rączki sznurek i dopierał z odległości kilku metrów kurek otworzył. — A teraz, w nogi, — krzyknął.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Nie wybiegł temi drzwiami, co Scanlan, lecz popędził w przeciwną stronę. W ciągu całodziennego pobytu w podziemiach laboratorium zdołał już wypenetrować, że ostatnia w długim łańcuchu piwnica służy za garaż. Przez sparykę stwierdził jeszcze przedpołudniem, że stoi tam limuzyna profesora. W związku z tem odkryciem zawirowały mu w głowie tysiące fantastycznych pomysłów; żadnego jednak nie mógł dotychczas zrealizować z powodu stałej obecności złotego szofera.

I teraz bestja znnowu waruje przy aucie, — sarknął mały detektyw, terkając przez sparykę w drewnianych drzewczkach do wnętrza garażu. Po dłuższej chwili bacznych obserwacji stwierdził z przyjemnością, że Chińczyk śpi, zasnął, siedząc na stopniu samochodu, z oliwiarką w dłoniach.

Rafał uznał po namyśle, że dłużej zwlekać nie może. Lekał się, by nieznanomy, który porwał mu fotografję Daisy, nie zaalarmował całej zgrai ludzi, i by mu nie odcięto tej ostatniej drogi. — On z pewnością pobiegł z fotografją do profesora — myślał; — pocóż ja mu mówilem o amarach Rusanowa — martwił się, a równocześnie gorączkowo szukał zasuwki, lub haczyka, słowem tego licha, które nie pozwalało mu otworzyć drzwi, lekko ustępujących, więc napewno nie zamkniętych na klucz. Znalazł wreszcie zasuwkę, lecz zawiasy drzewczek zatrzypiały zdradziecko i Chińczyk, czujny, jak żóraw, podniósł głowę.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wacław Siedziński

Baza czujnej walki na pograniczu niemieckiem

Reportaż własny „Polski Zachodniej”.

Nauczyciel, który towarzyszył mi w drodze do Łagiewnik, stary Ślązak, uczący od kilkunastu lat, miał rację, mówiąc, że rezultaty wpisów do szkół polskich, to taki barometr polityczny, wykazujący pogodę, za chmurzenie, lub inne... przemiany atmosferyczne.

— Rteć tego barometru — mówił mi — jest dla nas, nauczycieli, sygnałem ostrzegawczym. Gdy jest wysoko — znaczy, że sygnał silniejszy; musimy wtedy mieć się na baczności. Gdy zaś rteć jest nisko — możemy się nie obawiać. A pan wie przecież, że rteć podnosi się zależnie od wzrostu ciśnienia...

Zrozumiałem go. W roku bieżącym, równie jak w latach poprzednich, rteć na barometrze mojego nauczyciela utrzymywała się na poziomie bardzo niskim. Niżej jeszcze niż w roku ubiegłym. Wnioskując, wedle dotychczasowych zestawień, można przyjąć, że przynajmniej 96—98 proc. dzieci w wieku szkolnym wpisano na Śląsku do szkół polskich. Jest to prawdziwy sukces. Porównując dzisiejszy stan z pierwszymi wpisami, przeprowadzonymi w roku 1922/23 — możemy być na prawdę dumni z organizacji szkolnictwa polskiego na Śląsku. Ilość dzieci w szkołach niemieckich zmniejsza się z każdym rokiem, nie rokując tym szkołom t. zw. „jasnej przyszłości”.

Polski Śląsk może być spokojny. Rteć na barometrze szkolnym opadła zupełnie. Ta rteć jest wskaźnikiem siły, pracy i niepowodzeń organizacji niemieckich, działających u nas przy pomocy potężnych środków materialnych.

ŁAGIEWNIKI — WIEŚ BEZ KUR, PROSIĄT I STODÓŁ...

Ciche, spokojne Łagiewniki rozbudowane są wzdłuż pasa granicznego, na odcinku bytomskim. Wielkie gmachy, zabrukowane ulice, tramwaj, świetna szosa samochodowa i ogólny rozmach strukturalny — pasują Łagiewniki na wcale przywoite miasto. I ja awierzylibym w to że spokojne sumieniem, ale mój ciecierne — nauczyciel przekonywa mnie inaczej. Łagiewniki to zwyczajna wieś śląska. Rozglądam się za stodołami, szukam wyłożonym wzrokiem prosiąt, krów, kur, ale — gdzieś tam! Pierwszorzędne, czystość ulice, schudnięte utrzymywane domy, i ludzie — typowi miejscy ludzie! Chcę chociaż usłyszeć głos ujadającego psa, wsłuchuję się, czekam, ale oto zamiast głosu psa wiejskiego, słyszę dźwięk dzwonka zbliżającego się tramwaju! Później nieco dowiedziałem się, że ta wieś posiada kanalizację, wodociąg elektryczność i, że zamieszkuje ją 14 tysięcy ludzi. Ślązak zdziwił się napewno, że ja „odkrywam” taką starą Amerykę. Ale próżno się nie dziwić. Ja, jak każdy warszawiak, wyobrażam sobie zawsze wieś — inna zupełnie niż na Śląsku.

Szkoła w Łagiewnikach jest w okresie wpisów szkolnych kucną forsownej pracy kompletu nauczycielskiego, składającego się z 45 ludzi i całego polskiego społeczeństwa, zamieszkującego ten odcinek pograniczny. Szkoła ta — jak wyraził się mój nauczyciel — jest polską bazą operacyjną, czynną od świtu do późnej nocy.

„SZWAB, TO JAK CYGAN, CHCE INO WYCIAGNĄĆ CO SIĘ DA”.

W trzecim dniu wpisów, o siódmej wieczór, korytarze szkoły nr. 1, pełne są jeszcze ludzi, czekających z dziećmi na „kolejkę”. Cały sztab nauczycielski zajęty jest przy wypełnianiu formularzy wpisowych i przy dalszych manipulacjach ewidencyjnych. Praca jasnowyścy. Przy stołach uwijają się nauczycielki, nauczyciele i kierownik. Nie ma nawet czasu zapalić papierosa. Okres wpisów trwa zaledwie kilka dni, a tu trzeba wpisać taką ogromną masę rocznika 1929 i roczników spóźnionych: 1928 i 27.

Matka o tegich konturach, ustrojonych dziesięciu spódnicami i o pokaznej głowie, nakrytej pstrokolorową chustą, zapisuje swojego syna. Ale zanim pozwoli zapytać o nazwisko, opowiada a opowiada. O tem, jakto chcieli wziąć jej siedmiolatka do szkoły niemieckiej, jak przyszli z pełnym kieszonkami pieniadzów i, jak pokazała im dziewczynę.

— Przychodzą — mówi — i ano zara się białojam czy chce oddać swoje dziecko do niemieckiej szkoły. Wyjdzietu na tem do brzo, matka, powładajo mi! Bedzieta dostawać co miesiąc 60 złotych, chłopakowi waszemu kupimy książki, kajety, buty i ubranie, a waszemu staremu co no pięć lat temu z Florentyny wyzuczili damy fajny robotę w Bytomiu. No, matka, jeszcze me pytało, zgodzita sie. Ale ja nieglupia, obol —

Szwab to jak cygan — chce ino wyciągnąć co się da. A właśnie, mówię ja im, bedzie w chałupie bieda, stary jeszcze drugie pięć lat bedzie siedział bez roboty, chłopakowi bedziemy kupowali wszystko, ale zapisemy go do szkoły polskiej i już.

Matka o tegich konturach i pokaznej głowie wygadała się, ale oto zaraz za nią rozpoczyna „patriotyczne” zwierzenia chłop, który mieszka w chałupie, ustawionej, psianac, na pasie granicznym.

— Jedne okna mojej chałupy, powiada wychodzą na Rzeczpospolitą Polska, a drugie na Rzesze Niemiecka.

W lewej ręce trzyma czapkę, prawą pod garnia z czoła włosy, myrzą oczami, przestępuje z nogi na nogę i mówi o tem, że jest Ślązak o duszy i krwi polskiej i nieda się przekupić, to o tem, że nie poto walczy w powstaniach, żeby teraz dziecko jego uczyno się u Germanów, to znów o tem, że napluje w ślepią każdemu, kto pokusi się na judaszowe srebrniki niemieckie.

Widać z czołów tego człowieka, że choć jest prosty Ślązak, ale zawzięty, uparty i silny.

Z CZARNEJ LISTY KAMELEONÓW.

Czas wpisów ograniczony jest urzędowo do siódmej. Ale ludzie przychodzą jeszcze o ósmej i później nawet. Trzeba ich zapisywać, albo nie mówiac im, że mogli przyjąć wcześniej, albo, że... urzędujemy tylko do siódmej”. Był już wypadek, że ambicja takiego człowieka została podrażniona i zarządził powiadzić wrzeci:

— No to bez łaski. Niech się panoczki nie trudom. To ja nie pójdą do szkoły niemieckiej i tam dziecko zapisza mi nawet o drugiej w nocy...

W trzecim dniu wpisów, urzędowanie w szkole numer 1 w Łagiewnikach skończyło się późnym wieczorem.

Z kilku nauczycielami, strudżonymi całonocną pracą, wyszedłem z gmachu szkolnego. Podeszliśmy bliżej granicy gdzie w nędznej, odrapanej trochę jednopiętrowej

Advertisement for 'KREM CAZIMI' and 'PIEGI GIĄC!' featuring an illustration of a woman's face and a box of cream.

ce mieszka na mansardzie bezrobotny górnik. Nie wymienię jego prawdziwego nazwiska. Przyjmijmy, że nazywa się Postawa.

Postawa był sensacją trzeciego dnia wpisów. On jeden wpisał swoje dziecko do szkoły niemieckiej. Naturalnie, zrobił to za pieniądze.

Po stronnych schodach weszliśmy na strych domu. Nasze kroki postawiły rodzinę górnika na nogi. Drzwi mieszkania Postawów otworzyły się szeroko i w ramach futryny stanęło chyba z dziesięć osób. U Postawów było wesoło. Mieli wódkę, gramofon i gości. Fetowali sobie po otrzymaniu zapłaty za sprzedanie dziecka do szkoły niemieckiej. Wszyscy wybaluszili na nas szeroko oczy.

Sam Postawa, pan domu, to mały i chudy

dy człowieczek. Małe oczka, zamknięte ruchomymi nerwowo powiekami, niska, ścięta broda i zacisnięte usta. Typ beznamiętny, zapalczywy.

Advertisement for 'Togal' tablets, showing a box with the number '2' and the word 'CZERWCA'.

— Wyjdźcie troszkę z nami, ojciec — mówi do niego jeden z nauczycieli — chcemy z wami porozmawiać.

Postawa namyślał się, radził w domu, ale wyszedł.

— Ja, powiada, już dzieciaka wpisałem i szkoda gadać, o!

— Ale dlaczego wpisałście do niemieckiej szkoły? Przecież jesteście Polakami, wasza kobieta Polka, a wasz ojciec słynie jeszcze dziś w okolicy z tego, że nie lubił Niemców.

— Baju, baju — powiada Postawa. — Ja zaś beda patrzal na to, zem Polak i beda z głodu zdychal, Czy Polska dala by za zapisanie dziecka tyle, zebym sobie taka fajny kolacje zrobil z kolegami? Juz ja wiem, jak tera trzeba robic! Albo, czy ja nie byłem w szkole polskiej i nie mówiłem, że jak mi dadzą tyle, co Niemcy dają, to przecie wolalbym uczyć chłopaka po polsku, niż u Germanów. Ale nie daliśta. Tera, to wiem przynajmniej, że beda żył. Znoszą mi do domu różne rzeczy, a znoszą. Dziś popołudniu jakaś niemica przyniosła mojej babie letnie paltó. Dzieciak ubrany jak laleczka. No, a ja już za parę dni ide do roboty w Bytomiu. Nawet mi powiedzieli, że poto, aby mnie przyjąć do roboty, to ino, Niemca, wyrzucili stamtąd. O, to rozumie, że dbają o człowieka.

Wszyscy patrzyliśmy na tego człowieka z politowaniem. To jest jeden z tyłu, którzy za 50 groszy wbiłaja nieznanej ołowianej nóż w plecy, za 5 złotych zmieniają narodowość a za 50 religię.

NIEMIECKI Blichtr i POLSCY RENEGACI.

Stanęliśmy na wysokim wale kolejowym nad samą granicą i obezwolaliśmy Bytom. Miasto wygląda o tej porze imponująco. Potężna lina światła rozjaśnia nieduży krag zagwieżdżonego nieba. Czarne sylwety kominów fabrycznych, dużych domów, tworzą wspaniały obraz nocny miasta kopalin i hut. Była godzina dziesiąta wieczór.

Mój ciecierone okazał się człowiekiem wszytkowładzącym. Gdy schodziliśmy z nasypami, położył mi rękę na ramieniu i załamany, rezygnacyjnym tonem głosu, powiedział:

— Zewnętrzny blichtr życia Bytomia jest największą przeszkodą w pracy nauczyciela szkoły polskiej, tutaj na pograniczu, szczególnie właśnie podczas wpisów. Proszę tylko porównać. Tam pracują cała para, Ida dzień i noc kopalnie, huty. A u nas w Łagiewnikach: bieda, bieda i jeszcze raz bieda. Huta Hubertus, zatrudniała jeszcze doniedawna blisko dziesięć tysięcy ludzi, a dziś tylko trzysta. Kopalnia Florentyna, wielka jeszcze kilka lat temu kopalnia o dwu szybach wyciągowych — obecnie stała się taką małą Florentynką, która ledwie żapie. To nasza sytuacja Niemcy wykorzystują naszymi sposobami. A czy pan

Large advertisement for 'Mormitan' salt, featuring a box with '2' and 'CZERWCA', and text about a contest with a prize of 25,000.

sadzi, że u nich, w Bytomiu, jest tak do brze? Bujda na resorah! Powtarzamy: id tylko zewnętrzny blichtr: taki zwyczajny, dla naszego oka. Zobaczymy jednak co będzie, gdy w lipcu przyszłego roku wygasa ważność Konwencji Genewskiej. Teraz jednak, edw Bytom, nasiadający z Łagiewnikami, Brzezianami, Piekarami, Chropaczowem, Lipinami, Rudą i jeszcze z innymi miejscowościami, kuś napędzemy pracę oko polskiego bezrobotnego — to to właśnie utrudnia nauczycielowi prace. Dzieki jedynie i wyłącznie sytuacji gospodarczej, na Śląsku spotyka się takie typy, jak Postawa. Ale jest jednak faktom, że Polak, który oddaje swoje dziecko do niemieckiej szkoły, to renegat — jednostka absolutnie bezwartościowa, tak społecznie, jak państwo. Takich nie należy zwałować.

ZESPÓŁ NAUCZYCIELSKI PRACUJE W NOCY.

Już było zupełnie późno, gdy spowrotem weszliśmy do gmachu szkolnego. Nad Łagiewnikami zawisła zupełna cisza. Tylko zdaleka rozlegał się głos pracy fabryk. To nasz Hubertus, nasza Florentynka i zakłady bytomskie!

Zbiłała się jedenasata w gmachu szkolnym, w lokalu komendy powiatowej Związku Strzeleckiego wzięto jak w ulu. Słuchy kłokot Remingtona, głośnie rozmowy i stosy papierów, leżące na ziemi — wnośsily do tego pokoiu atmosfere pracy. Siedniu nauczycieli spełniało tu różne czynności. Obok, w sąsiednim iokułu — tosamol Tu znów pracuje Towarzystwo Polek. Przy stole siedzi sześć kobiet — wszystko nauuczycielki. Jedna z nich kaligrafuje na kartonie zgrabnymi literkami napis:

„Walczymy o każde dziecko polskie — Nie pozwolimy przekupywać słabych”.

Karlson ten miał być wywieszony w poczekalni szkoły.

Zrozumiałem odrazu w jakim celu ci ludzie pracują o tak późnej porze. Zrozumiałem jaka jest w czasie wpisów rola nauczyciela szkoły polskiej na pograniczu.

„Walczymy” — to wielkie i jakże wymowne słowo!



Fragment z manewrów czołgów angielskich.

A tamta matka?

Wzrośli już z Janowic wszyscy ratowcy: i Anrek i Wielgi Wiolek i bracia Pająkowie i Morawiec i nawet Józek Bąk, co zawsze i wszędzie marudził i nigdy za innymi nadążyć nie mógł... Jednego, Jaska Wiary nie było i nie było.

Więć pełna była lamentów i słochofów, bo w każdej niemal zagrodzie stały furczące jankowskie powozdiany, wydławane dobytkiem, ile miejsca starczyło, a biedne wychudzone przednowkiem skapy uciągnąć mogły. Przy furach stało spokojnie, przywiązane postrońkami ryjące, bo głodne było; na betach tu i ów tam stędziali dzieci, jedne spłozone jeszcze, wystraszone, inne już barszkujące wesolo, jak dzieci... Z nich zawsze łatwiej spłynęła ława powódź.

Szczęście, że choć deszcz ustał, niebo przetrzało się źdźbkiem i zachód zapowiadał pogodnie.

Po całej wsi, klaskając głośno po błoćce nodkami, latała od chaty do chaty biedna Ofierzyzna, rozpytyując o swego Jaska wszystkich, kogo tylko spotkała na drodze, wsi w obęjsiach. Potem znów nawracała do chaty z nagłym w duszy plomieniem nadziei, że może się minęła, że może ją już w chacie. Gdzietam! Chata była pusta, plomien gasł, a biedną Onufrową znów niosło na całą wieś, jak długa i szeroka.

— Mościwie, nie widzieliście ty mego Jaska? Poszedł ratować z innymi i do tej pory go niema. Tak się boję! Jezus! Jezus! Jak się straszliwie boję!

Widzieć go widzieli, — a jakże. Ten wiał i tamten wiał. Ale dawno, jeszcze przed południem. A potem, jak najgorsza woda przysłała, to już nikt nic nie pamiętał. Woda i przerażenie zalało wszystko, ława i pamięć ludzka.

Niema i niema. W biednej Ofierzyźnie wszystko się lamie i wali. Jakże to? Miałam męża, straciła go już wiele lat temu. Został jej ten chłopak jak złoto, miałaby i jeść stracić? Kobięcie kręci się w głowie, wyschniętymi wargami powtarza bezwinnie w kółko jedno słowo, sama nie bardzo rozumiejąc w końcu, co szepcze. Stracić... stracić... Co stracić?

Syna... wdziera się jej straszliwa myśl do mózgu.

Zachwiała się i, jakby wyrwyjąc się z jak nieszczęsnemu losowi, — pognała znów przez wieś ku domowi.

Przypadła do chalupy.

— Jasiu!

— Jasku!

Cisza.

Ciemno się zrobiło już na dworze, ciemno było w chalupie, ale najmniejszym światłem w biednej matczynej duszy. Ze słońcem zwaśniała się na łóżko. Nie miała już już śnić na wieś. I poci? Przecież i tak po trzy

razy do każdej chalupy zachodziła. Kto jej co nowego powie? Siedzi, czeka, słucha. Halasy jakiejś błędą wciąż w uszach. Kroki znajome dudnią za oknem. Porwała się, przypadła do drzwi. Za drzwiami ciśsza i noc. Wzdrygnęła się, zatrzasnęła drzwi... Aż w pewnej, zupełnie zda się nieoczekiwanej chwili skrzyknął drzwi.

— Stara jednym susem znalazła się przy nich i dygocąc całym ciałem opłotła chłopca rękami.

— Jasiu. Jasiu! Synku!

— Mam! Co wam to, mam! Co was tak trzęsie?

— Nic już, synku, nic. Gdzieżeś był do tej pory? Tak późno wracas! Wszyscy już dawno wrócili...

— Chłopca jednego, mam, ratowałem. Z Lipnika. Przyleciał szczeniaki do Janowic zobaczyć, jak powódź wygląda. Do wody wpadł, potłukł się i omal się nie utopił. Mu-

siałem go do matki odprowadzić, bo nie byłby sam dołazł.

Fala gorczy i żalu, która odpłynęła z matczynego serca wraz z pierwszym dotknięciem syna, wróciła teraz.

— Ześ też synku sumienia nie miał, żeby mi tyle niepokoju narobić. Wszyscy wrócili, a ciebie nie było i nie było. Co ja się nadrzęczałam. Jakżeś ty mógł tak zrobić? Ześ też nie pomyślał... syn...

— No tak, mam, ale ten mały... Ja nie mogłam nijak. Tamta matka...

Ofiarzyna nie dokończyła urwanego w połowie zdania. Zatkło ją ze szczętem. Tamta matka! Tak, rozumie. Sama jest przecie matka, to rozumie.

Gorycz i żal znów zginęły bez śladu. Na ich miejsce serce matyczne zalewa szczęście. Oto Jasiu w domu, żywy, cały, zdrow.

— Głodnyś, synku?

K. Konarski.

Pijcie
specjalną
KAWĘ
zbożową
WANDA

aromatyzowana smaczna, bez kofeiny!

Przyjmujemy POŻYCZKI PAŃSTWOWE

PO KURSIE NOMINALNYM **ŻŁ. 100 ZA 100**

przy ratalnym nabywaniu radioodbiorników najwyższej klasy — **TELEFUNKEN**. OKRES CZASU PRZYJMOWANIA POŻYCZEK JEST OGRANICZONY.

RADIO-TELEFUNKEN
MISTRZ TONU, PRECYZJI I FORMY

ANINA ZABIERZEWSKA.

Miluję...

(Mej Matce poświęcam.)

Jak Twoją miłość śpiewać w równo mierzonych strofach
Ty, co nie mierzysz, nie liczysz — bo Ty naprawdę kochasz
i nigdy ani na moment w miłości nie ustajesz
dając ofiarnie wszystko i nic nie żądasz wzajem, —
od chwili bólu żywota — od kolysekan śpiewnych
przez szereg dni — lat długich — tkliwych, oddanych, rzewnych —
w nieustających troskach — co zmigły twarz Twoją gładką —
Niewyczerpana Dobroci — Matko! Najlepsza Matko!

— W smutku nawiedza mnie czule Twój uśmiech i tamta nuta
Tych lat, kiedy czas leciał w siedmiomilowych butach — —
Zpracowana, troskliwa — Twym kochającym wzrokiem
czuwałaś trwóźnie i bacnie nad każdym niebacznym mym krokiem —

Umiałaś dziecko przed krzywdą — swemi ramionami zasłonić —
i swoje dałabyś życie — by je przed życiem obronić —
by ścieżki cierniste wygładzać, by mu zawodów umniejszać —
O święta miłości matczynej — miłości naofiarniejsza —
— Dzisiaj przejęta wdzięcznością nie mogę wyrazić co czuję,
tylko Ci sercem wyznam: — wielbię Cię Matko — miluję...

Szlachetny szermierz Idel

W piętną rocznicę śmierci Zdzisława Dębickiego.

Jestli w te święta narodowego obcowania zych z duchami zmarłych, jakimi są rocznice zgonów, czel się powszechnie zastugi wielkich przedków, tych miłowicie, których zawsze i przeważnie pamięta, to w stosunku do mniejszych ludzi wybitnych taki najusilniej używany obyczaj zobowiązuje ten więcej, że przypomina czyjeś nazwisko, chroni przed zapomnieniem czyjeś prace, nieraz niemałe wartości. Także w dziejach literatury posiadamy poetów i pisarzy, choć mniej głośnych, jednak istotnie zasłużonych, o których chociaż w rocznicę ich zgonów pamiętać należy.

Zmarły przed pięciu laty Zdzisław Dębicki (ur. 31 stycznia 1871 r., zm. 7 maja 1931 r.), poeta, pisarz i publicysta nie szukał nigdy popularności, ani o rozgłos nie zabiegał. Mógł dlatego nie pamiętać w minioné święto rocznicy zgonu poety, o którym powiedział Kazimierz Tetmajer, że jego „kniżki z wierszami powinny być godziną ludzi o kulturze obyczajowej, ludzi czujących i kochających piękno.”

We wczesniejszych swych utworach, wydanych osobno od roku 1898 (zbiórów wyd. „Pierzy 1898—1929” w roku 1924, Dębicki był najpierw poetą stumionych nastrojów, dyskretnym, lecz szczerym i głębokim smutkiem. Władca mu nuta melancholijnej rezygnacji, bardzo miękka i rzewna, utrzymała się w zasadzie do końca, ale występujące w niej odchylenia są bardzo znajomymi. Poeta żywo i bezpośrednio odwołuje krajobrazu mazowieckiego, wyanie-

lonych uczuć miłosnych i zamglonego egzotyku, przechodzi stopniowo, co wzmagają wraz z pracami publicystycznymi, do motywów ogólnych, społecznych. Odnaczał się zaś zawsze szlachetnym humanitaryzmem, co występuje w jego wierszach patriotycznych, wydanych w roku 1915 razem z utworami Edwarda Słońskiego p. t. „Ta, co nie zginęła”. Niezwykle szlachetną jest też forma poezji i prozy Dębickiego, wyróżniająca się stałą czystością i jasnością stylu, nieskazitelnością i piękną poprawnością języka polskiego.

Na odrębną uwagę zasługują dzieła także publicystyka Dębickiego gdzie może najlepiej wyrazić się poeta, jakim nigdy być nie przestał. Nie był szermierzem buntu ani rzecznikiem nowinek. Naodwrot, skłaniał się raczej ku poglądom zachowawczym, mimo to, nawet wrogie sobie zjawiska starał się rozpatrywać z wyrozumiałą tolerancją. Przykładem tego są np. szkice krytyczno-literackie Dębickiego, zebrane w dwóch serjach „Portretów” współczesnych pisarzy polskich (1927 i 1928) i w tomie „Rozmów o literaturze” (1927). Oto Dębicki z jednakością przychylnością i z równym dążeniem do obiektywnej sędu ocenił twórczość pisarzy, bez względu na swój osobisty do nich stosunek. Gdy zaś nie znajdował w sobie pełnego współbrzmienia z dziełami jakiegoś pisarza, pozostawiał jednak drogę do ich zrozumienia, i jeśli nie udawało mu się to w całości, w pewnej choć mierze odzwiercał właściwe oblicze rozpatrywanego zjawiska, rzeczy zaś mu niejasne ususzał w cień i bacnie przestrzegał, aby nigdy nie maskował nieprzetworzonych nieporozumień zapomocą łatwych frazeologicznych balamutów. Czytelnik miał prawo Dębickiemu wierzyć i nie zawidić się nigdy na jego pisarskiej i krytycznej uczciwości.

Najbardziej i najwstęchniej rozumiał Dębicki epokę własnej młodości, czego piękny dokumentem są też dwa tomy wspomnień autobiograficznych: „Grzechy młodości” (1929) i „Iskry w popiołach” (1931). Charakter pokrewny ma również powieść: „Sam na sam” (1930), w formie pamiętnika prowincjonalnego lekarza z końca ubiegłego wieku przedstawiający obraz życia w zapadłym miasteczku dawnej Kongresówki i na tem też rozwój duchowy człowieka, przewyciężającego pesymizm metafizyczny.

Niemniej żywo od zagadnień literackich zajmował myśl Dębickiego sprawy społeczno-kulturalne. Zastanawiał się nad niemi w licznych artykułach wstępnych „Tygodnika Ilustrowanego”, którego był redaktorem w latach 1912—1920, oraz w osobno wydawanych dziełach p. t.: „Książka i człowiek” (1917), „Miasteczko”, „Kryzys inteligencji polskiej”, „Za Atlantykiem” (1921), „Podstawy kultury narodowej”, „Narodowy ideał” (1923). Nie powinno się o nich zapominać, ale choćby w umiarkowanie dokonany wyborze wzięty je do kanonu książek, zasługujących na najszersze rozpowszechnienie.

Motytem przewodnim działalności publicystycznej Dębickiego była rzetelna troska o dobro narodu, z czem się łączył nieopóźny o przyszłość kultury zachodnio-europejskiej. Nieraz Dębicki polemizował z przeciwnymi mu poglądami albo zwracał uwagę społeczeństwa na zjawiska, w których widział oznaki rozkładu, zagrożające powszechnemu dobru. Wysokiej miary szlachetność jednemu mu wszelkie uznanie nawet wśród przeciwników. Był zaś Zdzisław Dębicki nieustraszoną i nieugiętą szermierką walki netyczko i idee, ale wprost o potrzebie ideał. Otóż w tem mieści się nieprzedawniona wartość jego utworów poetyckich i piem publicystycznych, ich żywa i nader doniosła aktualność.

Zjazd literatów słowiańskich w Katowicach

W lipcu br. odbędzie się w Katowicach zjazd literatów słowiańskich, zgrupowanych w „Kwadryde”, reprezentujących różnorodne kierunki w literaturze słowiańskiej, powstałej w Zurychu w Szwajcarii w roku 1923.

Grupa ta, powstała poza granicami rodzimych krajów, wniosła do literatury ojczystej pierwiastek czystego realizmu, opartego na aktualności z hasłem słuszenia Prawdzie w nieskazanej formie w ramach najszlachetniejszej ideologii piękna i uczucia.

Ugrupowanie to w latach 1923-5 skupiało literatów i poetów, studiujących w Szwajcarii z Polski, Jugosławii, Bułgarii, Czechosłowacji i Rosji, i było awangardą najmłodszych literatów i klanem apolitycznym.

Do założycieli należeli Stefanowie i Mildner (Jugosławia), Z. Kraczyk i Sedlaczek (Czechosłowacja) dziś na wygnaniu, Miesz. Fiołek (Bułgaria) i K. Szweczenko, I. Korbaszew i F. Niklaryn (Rosja), dziś na wygnaniu. Poza wymienionych w skład grupy wchodziło kilkun. b. czy?nych poetów i pisarzy, którzy wybiłina i płodna współpraca zwrócili na siebie uwagę współczesnej krytyki, a obecnie należą do czołowych pisarzy, jak Nikityn, Dmityriew i inni.

Protęktorat nad zjazdem obecnie prawdopodobnie senior powieściopisarzy Wacław Sieroszewski i L. Staff.

Zgłoszenia i informacje: Mieczysław Fiołek, Katowice, ulica Pręsta 2.

Wycieczka młodzieży świetlicowej do Wisły na Zielone Święta

Wydział Oświecenia Publicznego Śl. Urzędu Wolej wraz z Ligą Popierania Turystyki, organizacją na Zielone Święta wycieczkę młodzieży świetlicowej do Wisły. Cena biletu kolejącego z Katowic do Wisły i spowrotem wynosi 3,50 zł, nocleg w Wiśle dla młodzieży żeńskiej 60 gr, dla męskiej 50 gr. Wyjazd pociągu z Katowic nastąpi w niedzielę, dnia 31 maja o godz. 4,30 rano, powrót do Katowic w godzinach wieczornych w niedzielę 1 czerwca.

Wycieczkę poprowadzą przewodnicy, wyznaczeni przez Wydział Ośw. Publ. w porozumieniu z organizacjami, biorącymi udział w wycieczce. Zgłoszenia do dnia 27 bm. przyjmują zarządy okręgowe nast. organizacji w Katowicach: Oddział Młodzieży Powstańczej, ul. A. Młynska 47, Robotni, Instytut Oświaty i Kultury, ul. Plebiscytowa 1, Stowarzyszenie Miłośników Muzyki, ul. Szkolna 7, Stowarzyszenie Młodzieży Katol., ul. Marszałka Piłsudskiego 20, Związek Strzelecki, ul. Zamkowa 20.

Przy zgłoszeniu należy wpłacić 3,50 zł na bilet kolejowy oraz 50 względnie 60 groszy na nocleg.



Jutro mija 80 lat od śmierci Henryka Ibsena, klasyka norweskiego dramatu „Peer Gynt”, bawdy wyrazem umiłowania dągnięci do prawdy w świecie obłudy, znalazł w Janie Kasprzycaś najidealniejszego tłumacza.

KOCYNDER



Cześć Ogródkorzom!

W zeszło niedziela obradowali w Katowicach Ogródkorze — działkowcy. Był tam też na tym zjeździe w Parku Kościuski i podobają mi się na nim. To są ludzie do roboty, ludzie do kierekły noleży przyszłość. Kaj inny sąm jakie nieużytki, doły, śmietniska, ogródkorze to bierom i robiom z tego urodzajne ogródki na jarzyny i kwiotki dla przyjemności swojej i pużytku swego jak też i dla ozdoby kraju. Znom takie różne kuty w okręgu przemysłowym, kaj przed tem były hołdy śmieci i rozmaitego rupieciu i hasio, a dzisiok tam zieloną aż jedna uciecia! Stojł ogródek wele ogródka, a w nich rosom ogórki, kapusta, pomidory, kafiarena, („tomaty”) i „moriby” poszły do „Vaterlandu!” Cwikła, sioneczniki, banie i makse jarzyny, no i moc rozmaitych kwiotków, co jich tu wymieniać nie byda, boych się mógł pomylić. Stojł też prawie w każdym ogródku altanka („Jauba” jest w Berlinie!), a w tej altanie ławki i stołki do picia kawy abo piwa i do grania w karty, oni też tacy, kierzcy se tam wołom przeczytać w spokoju gazeta i ksiazka. Małe szkuty łodrobiamom tam zadania szkolne, a wielkie szkuty łodrobiamom tam wieczorem zadania miłosne. Przez plot się poznali i pogodali, po sąmsiedzku — i zaś z tego bydzie wesele i dalsze ogródky, bo ci też napewno bydom chcieli mieć swój ogródek! W niedzielnym łodródku jest też wodotrysk, a u tych, co sąm dłużni za wodą, to jest „wodostrejk”, bo jim woda zamkli.

Ogródkorze sąm fajni ludzie, zgodzajom się między sobom, bo tem, co ma swoje, szanuje i cudze! „Pierony” zgodzajom się z „gorolami” i z „nyrami!” Ogródkorzy też nie widac prawie w szynkach, jiny w ogródkach robiom, a jak se malowiala też wypiom, to w altanie. Słowem raj na ziemi, jiny też z tego rajy też się bojom wyłecić i o tem też tam podali na tym zjeździe. Szarzył się, że jak już takie nieużytki doprowadzi się do użytku, co kosztowało sporo pieniedzy i roboty, wtedy właściciele z wielkiego przemysłu abo, ponoc i niekierie magistraty wymowiajom umowa i chcom to brać pod budowa. Apelowali tam do Zarządu Okręgowego, aby ich ratował.

Z tom sprawom łączy się sprawa lekkich osiedli działkowych. Chcom se ogródkorze budować małe lekkie chatupy w swoich ogródkach, Kożdyby sąm budować, toby to wiele nie kosztowało. Jest nadzieja, że się to udo, bo i Poni Wojewoda życzliwie się do tej sprawy odnosi i uważa jom za potrzebne.

Znom takich bezrobotnych, co se ogródky uprawiali i nawet mająm część użycio śnich. Takim ludziom nieżyj pomódz, bo chcom pracować i mieć chocę ten koneszek swojego. Ale nie zasługuje na pomoc taki „nierobiś”, co sąm nie chce mieć ogródka, bo mu się robić nie chce, ale jeszcze przydzie pod ogródek, naszymywo się, odmowio ludzi do roboty, a w nocy wrzuci im tam ulotki komunistyczne, bo mniwi w swej głupocie, że to ludzi zbawia. Jednego takiego chycili tu wnocy na 1 maja i tak mu „urządka”, „okopali”, a potem „skropili!” że przyślą go na Marksa, że już więcej nie bydzie. Jeden ogródkorcz mu pedziół: „toś pieronie dosteł i „kapitał” i „praca”, a nad „zyskiem” teraz rozmyślie!” Kopniał go w „urządka” i wyciep na drogą. Mieliście widzieć jak ten śmiatol i za „urządka” swoja się zmył.

Kocynder.

Odpowiedź

Arcykatolicki organ „Lakcnkreuzlerów” i „Volksbudu” „straszne się oburzył” na „Kocyndra” za to, że dwa tygodnie temu przedstawił wolkundowego lisa w stroju agitatora za szkoła niemiecka wśród bezrobotnych. „Kocynder” odpowiada mu krótko: „uderz w stół, a nożyce Stróżykowe (wydawcy „Ob. Kuriera”) się odezwa”.



Ku „uzupełnieniu” Zjazdu Geografów

Mnie tam nie było, boć pono „gdzie koś nie wrosza, tam go khem wynosza”. A szkoda, gdyż byłbym stawil wniosek, by uchwalono następująca „rezolucje”: „Władze wojewódzkie niechaj i) zakażą niezdarnych łłomaczeń niemieckich przezycyś miejscowości śląskich, natomiast rozkażą używać pierwotnych nazw pułskich; np. Gross-Chelm nie wolno pisać po polsku Wielki Chelm lecz tylko Chelm w danym razie Chelm Śląski, któremu odpowiada Klein Chelm — nie Mały Chelm, lecz Chelmeck; podobnie Gross Strehlitz; Klein Strehlitz — Strzelce i Strzelczki, a nie Wielkie i Małe Strzelce itd. 2) ustala pisownie wsi: a) Panewnik czy Panewniki, Lycki, Liski czy Lyski, gdyż rozmaite w tej dziedzinie jest pokazań, aż z czasem mogłyby stać powstać nawet wątpliwości w uznawaniu różnych dokumentów, a biurokracja małaby więcej powodów do przewlekania spraw.

Do rozmów o powstaniu nazw śląskich, byłbym — choćby tylko w przyjacielskiej pogawedce na zakończenie Zjazdu — dorzucił „legende” o stolicy naszego Województwa. Mianowicie dzielnica jej a dawniejsza wieś Dub wywozici nazwę swą od dużego Duba, pod którym władcy śląscy lub starszyzna okoliczna sądzili sprawy, zwłaszcza karne i „gardy” „we”. Skazaniów brał potem „w opiekę” „wieszkałcy w pobliżu kat, od którego wywozici się nazwa późniejszej znacznie osady „Katowice”. Im ni twierdzą, że pierwotnie były Katowice i dlatego mamy obecnie prezydenta Kocura, ale ja tego wniosku nie popieram, bo jest opozycyjny.

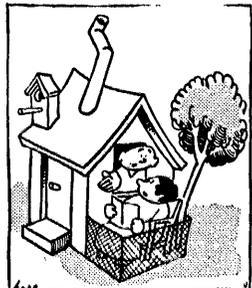
I dodałbym wspomnienie: Gdy podczas wojny zamienili Niemcy nazwę Zabrze na

Hindenburg, Zabrzeanie mawiali:

„Po kieć bóło Zabrze, Jeszczy bóło dobrze, Ale kieć je Hindenburg, To już nima nie na bóg. Ale jak się Hindenburg zabrzze To zaś bydzie Zabrze; A kieć bydzie Zonrze, To zaś bydzie — obrzbe.”

„Zbabrał się” Hindenburg, lecz stara nazwa Zabrze wróciła tylko połowicznie i to na czas plebiscytowy. Jedynie, kiedy miejscowość tę zwano urzędowo „Zabrze — Hindenburg”, poczem wraz z władzami Rzeczy wrócił i Hindenburg”. A stare „Zobrze” czeka jak czekało wieki całe, „aż bydzie dobrze”. Swary obywatel.

Szczęście we 2'je w ogródku działkowym.



Po meczu.



W takim stanie przywieźli do domu meczu sędziogo sportowego, „Na pocieszenie” kazał sobie puścić radiowy dziennik wieczorny, aby się przekonac, czy o nim pamiętano.

Nowy pomysł samobójstwa.



Przechodzień nocny w parku miejskim — A państwo co tu robia w taką burzę? Oni: Mieliśmy się ożuć, bo nam się rodzice żenić nie pozwalali, ale korzystając z burzy, czekamy aż piorun uderzy w drzewo, a przytem także w nas!



Bydzie porządek!...

Od Zomku do Wilanowa — ho Przez Warszawa sła wieść nowa: — ho Dzięki, Polsko, łasce Boskiyi, — ho Że premierem pon Składkowski! — ho

On ministrów je prezesem, Co nie bawi się „frazesem”, I wewnętrznych spraw ministrem (wycicie, iż nie „filistrem”!)!

Dwa urzedy eny chyciół, Już autkiem bół w Łowicku I staroście doł papiory... Inksze tyż poleca wiory...

Plyknie, gibko się to stało; Z tego ciesz się niemalo; Stawoi chop je w porządku, Zajrzy do każdego katku!

Panu Sławoi Składkowskiemu, Porządek miłujacemu, Szczerze składom swe „Szczęść Bożo!” Polski sława niech spomóże!

Zelick.

Wia...
Niedziel...
24...
maja...
„Rozbi...
W tegoro...
owicach...
z najwie...
postando...
w najbliż...
kiss, w po...
ści kałow...
adał przed...
gini polski...
Znaki...
13 Targi...
skieszco T...
spodarzyc...
puz donos...
erwca na...
głoszyski...
ekwencja...
ania „Tara...
ystarł się...
ze powrot...
we wydaw...
iki na mo...
szędzając...
stary się...
a 25 bu...
erwca br...
se niew...
gach...
gępu na T...
wczem d...
śa znikłi...
Danc...
Katowic...
ATR...
Zala KRA...
Okwatra...
W sobo...
Lo...
Nar...
n...
Jutro t...
m dniu c...
rysza w...
onem te...
ska Pol...
odborne...
tacie Ras...
w wszyst...
pek waia...
wego im...
nie zna...
Ska w o...
au, sw...
Prowania...
niech (s...
gawia się...
w ponied...
speciem...
osna now...
PIRWSZO...
TANIE...
istramit...
wobczem...
KATOWIC...
Do c...
kach...
W nied...
Kościwo...
Wojskow...
współnie...
sny pam...
ego” odb...
ż zawodo...
wiskiego...
Z I...
(K) Pod...
Kilka...
wiana z...
która z...
Ale nie...
czenia i...
bardziej...
szkolnie...
Świątow...
konieczn...
druku, al...
ż na t...
drawda...
stania u...
istotna...
nek wog...
zowetrz...
tazie nal...
wyjaśnić...
budynku...

FEATR I ESTRADA

Gościła „Cyrułka Warszawska” w Katowicach.

(e) Sława humoru „Cyrułka Warszawska” dotąd docierała do Katowic tylko przez pi- ma codziennie. Reklame i sytaty z programów tego teatru...

Jeżeli dodać, że autorami tekstów są Tuwim i Hemar, a wykonawcami byli Mira Zimjska, Zofia Ternic, Leona Żelichowska, Jarossy, Olsza i Reuten...

Przy schorzeniach dróg moczowych i gruźlicy krokowego codzienne stosowanie wypróbowanej naturalnej wody gorzkiej Francuska - Józefa umożliwia obfite, łatwe wypróżnienie i dobre trawienie.

(S) Repertur kinoteatrów w Świątobliwach. Apollo: Kochać lub szanować... Colosseum: Chińskie morza i Ksjia...

(S) Otwarcie sceny regionalnej w Wielkiej Dąbrowce. W ub. piątek pan starosta Szaliński w obecności Rady Okręgowej Rodziny...

(S) Podziękowanie bezrobotnych w Chropaczowie. Od bezrobotnych w Chropaczowie, których dzieci przyspiewały dnia 21 bm, do 1 Komunii św. otrzymałszy korespondencję...

(S) Zakoczenie kursu OMP. w Brzeźninach Śląskich. Ostatnio odbyła się w Brzeźninach Śląskich jękna uroczystość zakończenia 3 tygodniowego kursu...

Uwaga!

Zawiadamy naszych Szan. Czytelników i Klientów, że drobne ogłoszenia przyjmujemy się tylko do godz. 14-tej, zaś spal- towe do godz. 17-tej dnia po- przedzającego termin ukazania się.

Dział Ogłoszeń.

Z Pszczyńskiego

(P) Koło PZZ. w Koblerze odbyło ostatnio swoje miesięczne zebranie...

Z Rybnickiego

(NR) „Rozkoszna dziewczyna” w Kaurowie. Katowicki Teatr Polski wystawi w Kaurowie dnia 28 bm. masywną komedię pt.: „Rozkoszna dziewczyna”...

Do Białogrodu na konferencję policji kryminalnej wyjechał kom. P. P. Wojew. Śl. Insp. Żółtaszek.

Wczoraj o godz. 12,23 pociągiem pospiesz- nym odjechał z Katowic do Białogrodu z dele- gacją Policji Polskiej insp. policji Józef Żółta- szek, kom. P. P. Województwa Śląskiego...

wyjechali równocześnie z Warszawy insp. poli- cji dr. Nadler i insp. Płanicki. Konferencja potrwa kilka dni.

Wyratowany z nurtów Przemyszy powiesił się w lesie pod Mysłowicami

W ubiegły piątek w wieczorem prze- chodnie drgi polnei. biegnącej wzdłuż Przemyszy, między Mysłowicami a Radochą...

zmoczony, korzystając z zapadającego mroku rzucił się do oceaniki. W dniu wczorajszym rano znowu imi przechodnie, bo w lesie jeziorskim, pod My- słowicami natknął się na wiszącą na drze...

BOLUCZOWY KOWALSKINA

I. Komunję św. dzieci wyszukują Niemcy do manifestacji politycznej

Coroennie w okresie wpisów szkolnych: Volksbund i jego organizacje, wyszukują na- polskich Śląsku wszelkie okazje do agitacji za szkoła niemiecka i sprawa niemieckiego woźnie.

17-cioro dzieci”. Warto by tam stwierdzić dość przesilenie ze szkoły polskiej do „niemieckiej” Cieszy się też „O. K.”, że w Siemianowicach...

W tym samym numerze „O. K.”, donosząc o 1. Komunji św. w Kaurowie, skarży się, że nie- stety nie pozwolono dzieciom niemieckim pójść do 1. Komunji św. w niedzielę, tylko w ponie- dzialek...

W tej samej miejscowości dopuszcza się też dzieci ze szkół polskich do nauki przygotowaw- czej niemieckiej i do uroczystości Komunii nie- niemieckiej. Podobno czyni to „na życzenie matek”...

ZNANA SÓL MORSZYŃSKA jest także w sprzedaży w pacz- kach na jednorazowe użycie. Cena 15 groszy. Ządać w aptekach i składach aptecznych

Z Lublinieckiego

(L) Przysięga żołnierzy 74 p. p. Wielki dzień przeżył „rekruci” 74 p. p. w d. Wniebowstąpienia Pańskiego. O godz. 9 odbyło się nabożeństwo w kościele garnizonowym...

Z Lublinieckiego

(L) Przysięga żołnierzy 74 p. p. Wielki dzień przeżył „rekruci” 74 p. p. w d. Wniebowstąpienia Pańskiego. O godz. 9 odbyło się nabożeństwo w kościele garnizonowym...

Kawiarnia „APOLLO” Rybnik

obok poczty 4267 Sniadania wiedeńskie 80 gr — Obiady 1,30 zł

Z Tarnogórskiego

(T) Prace inwestycyjne. Prace inwestycyjne, odem zatrudnienia bez- robotnych kontynuują się w Tarn. Górach przy kanalizacji i uporządkowaniu ulicy św. Katar- zyny, osady św. Jana. Poza tem zatrudnia się bezrobotnych przy utworzeniu rurowodgi wodnego.

Z Bielskiego

(B) Repertur Kin: Klub Miejski. Biała „Czarownica”; Apollo: „Pigłko”; Rialto: „Melodia wielkiego miłasta”.

Z karty żałobnej Ś. p. inż. Jerzy Stonawski dyrektor Państwowej Szkoły Przemysłowej w Bielsku

Sp. inż. Jerzy Stonawski urodził się w roku 1883 w Konińskiej kolo Turzycy na Śląsku Za- wszyński brał czynny udział w życiu politycznym i społecznym młodzieży polskiej. Studia po- znał w Warszawie i Wiedniu, uzyskując dy- plom inżyniera mechanika. Następnie pracował jako konstruktor inżynier ruchu w fabryce pa- gonów i Samochodów w Koprywnicy na Ma- rawiaku. Skończył studia na Wydziale Przemysłowym Uniwersyteckiego Instytutu G. Schloera w Sosnowcu, gdzie pracował w charakterze in-żyniera ruchu fabrycznego aż do wybuchu woj- ny światowej. W czasie wojny służył w oficer artylerii ciężkiej. Po rozpadnięciu się pa- stry od grudnia 1918 do końca roku 1919 czynny udział w pracy Rady Narodowej Kas- tawa Cieszyńskiego w charakterze referenta dla przemysłu bielskiego, potem założył w Bielsku biuro techniczne w Cieszynie, a od paź- dzika 1921 r. do listopada 1922 r. był dyrektorem Śląskiego Towarzystwa Przemysłowego Hand- lowego Cieszyńskiego. W listopadzie 1922 r. ob- stanowił dyrektor Państwowej Szkoły Przemysłowej w Bielsku na korem danie i został jako urodzony wychowawca, Sp. inż. J. Stona- ski dzięki niestrudzonej pracy i wybitnej orga- nizacji potrafił zorganizować pousta Szkołę Przemysłową, która dostarczała Odrodzeniu Olsz- zanie tysięcy wykwalifikowanych pracowników. Jako dyrektor był człowiekiem krystalicznie czystego charakteru, ojem młodzieży, rozumiejącym potrzeby i pragnienia i żyjącym w stosunku do grota nauczycielskiego najżywczej sz- zwierzeń ktem i najlepszym przykładem. Ta- dno w teni krótkim wspomnieniu obić ca- ksział pracy obywatelskiej społecznej Sp. inż. Stonawskiego. Podkreślił trzeba, że nie było Bielsku placówki społecznej czy kulturalnej, którejby się nie zaznaczyła Jego wybit- ną współpracą na kierowniczym stanowisku, a- dzienne, że społeczeństwo tu, oczynając na- zasługi, wybrało Go w roku 1934 członkiem Bi- elski Miejskiej, a następnie wiceburmistrzem Bielska, zaś władze wyróżzyły Go nadając Bi- elski Krzyż Zasługi Przez przedwczesną śmierć Sp. dyr. Stonawskiego nie tylko Szko- la Przemysłowa, ale i całe społeczeństwo pol- skie utraciło jednostkę naprawdę wybitną, która ma- dła mu oddać jeszcze niejedną wielką usługę. Niespodziewany zgon wywołuje powszechny żal i współczucie dla tak ciężko dotkniętej Rodzi- ny Czesi Jego Pamięci!

Inż. Jerzego Stonawskiego Dyr. Państw. Szkoły Przemysłowej w Bielsku

Z Rodziny Polcynowej

Sekcja kulturalno-osiawotawa przy mie- scem Kole Rodziny Polcynowej w Bielsku uda- ła się w świetlicy polcynowej w Bielsku Akade- załobną ku cni Marszałka Józefa Piłsudskie- go. Liczne zebrani członkowie Rodziny wysła- chali okolicznościowe przemówienia pani Ho- ligowej, poczem prof. Słazko wygłosił odeg- z przewodczami p. J. „Pozreb Marszałka Pi- lsudskiego”.

(B) „Królowa Przedmieścia”

Dnia 30 maja i 6 czerwca 1936 r. Towar- stwo Teatralne w Bielsku odegra w Teatrze Miejskim 5-cio aktową, pełną humoru komed- muzyczną K. Krumłowskiego „Królowa Prze- dmieścia” z oryginalnymi śpiewami i tańcami, nowej szacie scenicznej.

(B) Oszkarczony agent

Wygotowano akt oskarżenia na Halma Somy- folda, zaim w Katowicach (ul. Powstańców 6) kłoda w styczniu br. przysięgł do mieszka- ka Konegundy Wilk w Bielsku z propozycją nabie- Poczepski Bidowlanej, przyczem pobrat kwie- zł 27,80, jednak kotwinki nie wpłacił do Gos- podarczego Związku Krodziny w Krakowie.

Z Cieszyńskiego

(C) Dyżur niedzielny i nocny aptek w Cieszy- ni polni od 24 — 30 bm, Apteka Miejska, Pa- Sołhieskiego.

(C) Pamiętki założenia kościoła ewangelickiego W niedzielę, dnia 24 maja r. o godz. 8 odbędzie się 227letnia pamiątka założenia ko- ścioła Jezusowego w Cieszynie. Uroczysto- ństwo odbędzie się w kościele, a Wianuta z Wisły.

(C) Tydzień P. C. K. Odbędzie się w dniach od 1 do 10 czerwca r. W dniu 41 maja i 7 czerwca br. P. C. K. w r- rządza zbiórkę uliczną. Zwierczamy się z wpro- szeniem o poparcie akcji P. C. K. przez chętno- ofiarowanie datków podczas ziórki. Równoc- podaje się do wiadomości, że Oddział P. C. K. w tak jak każdego roku wysłała dzieci chore- dziców najbardziej potrzebujących na kolonie do Ra- Wyzjazd dziełozwyczeń w dniu 2 lipca br. zbio- ców 3 sierpnia r.

Wisk

wyma- Notorycz- nym uzdr- Wisły r- bódow jazd- nych jest n- rch, czy s- omisja Tu- rby Prze- stępiują- zypnie. le Minis- trowe żąd- zpełnione- Nie jest- nickerzy- w tem,

U

ch- me- go nale- gowej i- spych u- kład k- sprawy- i odwr- 4 i to- pchu tu- szych k- zdrowisk- Do teg- zbył ob- olejowej- ach na- umnika- Fiła — z- dopiero- i jazdy r- apiono — Jest to- Więc W- jest na- zki najwi- epona m- by Kr- em lub- za lub K-

W S

Włódc- arty, poto- rwa z- zasieł- 18 ul- Altery- rdy wy- znow- p- zczalce- koskona- e tylko c- na calo- zebra do- (wim ro- terno n- „O” z- „O” z- lę” le- kty be- zeliow- kie za- bisy

RE

STOSUJĄ- IAKO RI- PRZY CI- NA U- I PRZY- DO OBY- (RODNI- ul

Wisła, największe uzdrowisko śląskie, wymazana z oficjalnych rozkładów jazdy i map kolejowych

Notorycznie znana jest rzeczka upośledzenie uzdrowisk śląskich a w szczególności Wisły pod względem kolejowych rozkładów jazdy. Sprawa ta rokrocznie poruszana jest na wszelkich zjazdach turystycznych, czy sportowych. Tak Wojewódzka Komisja Turystyczna jak Gmina Wisła jak Izba Przemysłowo-Handlowa żalą się i nierzadko — jednak jak dotąd bezskutecznie.

Zapytywani w tej sprawie przedstawiciele Ministerstwa Komunikacji zbywają nasze żądania ślaskim nicem, lub karmią spełnieniem obietnicami.

Nie jest to żadna tajemnica, że przyczyną niekorzystnych połączeń kolejowych leży w tym, że Wisła i część Śląska Cieszyńskiego

Gdzie tu jakieś usprawiedliwienie? — Wszak Głębcze to nazwa małej dolinki w obrębie Wisły. Głębcze nie są żadną jednostką administracyjną, a nazwa ta dla nikogo nic nie mówi i tylko ma chyba służyć do odwrócenia uwagi od Wisły.

W interesie turystyki i ruchu letniskowego na Śląsku domagamy się stanowczo, by zaprzestano tej niepoważnej i złośliwej zabawy i oznaczono na mapach kolejowych, rozkładach jazdy i wozach bezpośrednio komunikacji Wisłę jako stację dojazdową słowem WISŁA a nie dezorientowanego publiczności.

Wszystko to pod adresem Krakowskiej Dyrekcji Kolejowej. Ale pozostaje także parę słów dla Katowickiej Dyrekcji.

Oto przed wejściem na dworzec kolejowy w Katowicach umieszczono nową tablicę podającą czasy odjazdów i przyjazdów pociągów z Katowic i czasy przyjazdów. Znajdziesz tam w głównej rubryce miejscowości różne nawet Zwardoń i Skalmierzyce, ale nie znajdziesz Wisły, do której, jak statystyka wykazuje, przybywa ze Śląska, w samym letnim sezonie około 30.000 turystów i letników.

Jeżeli jest to porzeczenie to należy je jaknajprędzej naprawić.



Veto
chroni medycynę.

Ważnego należy pod względem administracji kolejowej do Dyrekcji Krakowskiej, która przy układaniu rozkładów jazdy zawsze dla sprawy pokiruje, że do Wisły z Katowic i odwrotnie jedzie się zamiast 2 godzin 4 i to jeszcze z kilkoma przesiadkami. Wszystko to czyni się gwoli utrudnianiu ruchu turystycznego i letniskowego na Śląsku a skierowywanie go do małopolskich uzdrowisk.

Do tego bukietu szczykan i złośliwości przyblił obecnie nowy kwiatek. — Oto w kolejowych rozkładach jazdy, mapach i naczyniach na wozach kolejowych bezpośrednio komunikacji zatłoczono się radykalnie z Wisłą — zniesiono ją poprostu i wymazano, dopiero po długim wertowaniu rozkładów jazdy można stwierdzić, że Wisłę zapamiętano „Głębcami”.

Jest to złośliwość wyższego stopnia. Węgiec Wisła, której nazwa sama dla siebie jest nawolaniem, gdyż mówi o źródłach największej polskiej rzeki, ma być jak zagnana nazwa „Głębcze”. To coś tak jakbyby Kraków usiłowało zastąpić Klepaczem lub Grzegórkami a Zakopane — Olą lub Kasprusiem.

W świat szeroki — przez 7 mórz — do obcych krajów

„Włoczęca” wakacyjna posiada urok nieodparty polecający nie tylko na zmianę warunków życia i otoczenia ale przede wszystkim na zaspokojeniu potrzeby poznania świata, drzemiącego w każdym człowieku. I przeto: ani podróż bardziej różnorodna, ani ślaski mniej znany, ani więcej wrażeń zapowiadająca — jest silniejsza i ciekawsza i przyjemniejsza w niej. Nowe dla polskiej turystyki i niezmiernie ciekawe morza, wycieczki, są zapowiadane wycieczka „Przez 7 mórz”, najpopularniejszy statek polski, weteran wycieczkowy „Kociuszko” wyjadzie dnia 13 czerwca z rumińskiego portu Konstanz, aby w czasie 7 tygodniowej wędrowki zwiedzić Islandię, Ateny, Malte, Algier, Tanger, Santander, Barcelę, skąd niedaleko do Brukseli. Znakomity wypoczynek na ciepłych morzach Południa zdrowy pobyt trzytygodniowy w orzeźwiającej atmosferze morza, niezmiernie ciekawą i atrakcyjną zwiedzanie krain i starych kultur, doskonała kuchnia, świetna zabawa na statku — to tylko część tych przyjemności, jakie złożą się na całość niezwykłej interesującej wycieczki. Cześć dodać że ceny bileatów okrętowych są tym roku znacznie zredukowane i przystępne. Do zarobków obcych, co wpływa na powstanie na szeroki zasięg popularności tej imprezy. Ostatnie dni zapisów na wycieczkę „Przez 7 mórz” jeszcze trwałaj Informacji udziela i projekty bezpłatnie wysyła „Gdynia Ameryka Linie Żeglugowe S.A.” Warszawa, Plac Mszczynskiego 4, tel. 547-46 gdzie przyjmowane są zapisy na wyżej wspomnianą wycieczkę (o).

REFORMACKIE

DIAGNOSTYKA Z W. ARKA ZAKONNIK

STOSUJA SIĘ:
JAKO REGULACJE ŻOŁĄDEK
DREY CIŚNIENIA WĄTRÓB
NADMIERNEJ OTYŁOŚCI
USMIERZAJĄCE HEMOROIDY
I DREY SKŁONNOŚCIACH
DO OSTRZEŻENIA I ZAGRODNIENIA
BŁOGODNI PRZECZYZZAJĄCYM
WYCIĘCZKA 1-8 OBIĘCZKI NA NOG

Co każdą Gospodynią interesuje —

— również Pani sprawi przyjemność znacznie ulepszone mydło „Kollontay z pralką”. Mimo skomplikowania i uszczuplenia przywozu ważnych surowców udało się naszym chemikom przezwyciężyć wszelkie trudności. Obecnie wyrabia się znów mydło „Kollontay z pralką” tak, że zadowoli nawet najbardziej wymagające gospodynie. Mydło „Kollontay z pralką” nie tylko, że się pieni nadzwyczaj silnie, lecz i piana trzyma się i jest gęstą jak śmietana — dlatego ułatwia ciężką pracę Pani. Specjalnie silna nowa perfuma spewnością się Pani spodoba. Prosimy nie zapominać: Każdy lepszy sklep ma na składzie dobre mydło „Kollontay z pralką”.

„Co kupuje cały kraj?”
„Mydło z pralką”
Kollontay

Mydło „Kollontay z pralką” można otrzymać w każdym lepszym sklepie.

Zjazd młodzieży świetlicowej powiatu lublinieckiego

Dnia 21 bm, odbył się w Lublińcu powiatowy zjazd młodzieży świetlicowej. Zjazd został zorganizowany przez instruktora oświaty pozaszkolnej na powiat lubliniecki p. Hulka, a przygotowanie zespołów spoczywało w rękach kierownika świetlicy — przeważna nauczycielstwa, kierowników zespołów świetlicowych, oraz przewodników świetlicowych. O godzinie 14.30 utworzył się pochód, który wyruszył z przed dworca kolejowego z okolicą wojskowa na czele marszerując głównymi ulicami miasta w kierunku parku granwaldzkiego. Barwny ten kółkowy, w którym maszerowały zespoły świetlicowe w strojach regionalnych i innych, jakoteż jechały astrygacyjne wozy, przedzielił przed starostą pow. dr. Olszewskim insp. szkół, Holkiem i instrukt. oświaty pozaszkolnej Hulkiem.

Zjazd otworzył w parku granwaldzkim insp. szkolny Hołek, który powitał ps. starostę, zast. insp. szkolni, Kłapę z Tarnowskich Gór, wizytatora Mangolda, delegację młodzieży powiatu ze

Śląska Opolskiego, młodzież świetlicową i innych. Po przemówieniu odśpiewano wspólnie szereg pieśni. W dalszej części występowały zespoły świetlicowe: Wierzbica, Koźmierzów, Koszęcina, Łagiewnik Wielki, Boronowa, Cieszejów, Hadry, Haliny, Kalesi, Kochanowice, Łosoty, Wozni, wykonujące śpiewy, tańce, inscenizacje. Zespołami muzycznym i śpiewaczym dyrygowali podczas zjazdu ps. Filanowski, kierownik szkoły w Olszynie i Salomon, nauczyciel szkoły powsz. w Lisowie.

W dziedzinie wzięła udział bardzo liczna publiczność która w zainteresowaniem przyglądała się barwnym tańcom i inscenizacjom, darząc wykonawców oklaskami. Na zakończenie rozdano zespołom świetlicowym nagrody w postaci instrum. muzycznych i gier towarzyskich.

Impreza ta powinna być dla zespołów młodzieżowych bodźcem do dalszej intensywnej pracy nad sobą, a dla społeczeństwa starszego zachętą do popierania pracy młodzieży

Wspaniały rozwój Rodziny Rezerwistów na Śląsku

Ze zjazdu delegatów Okręgu Śląskiego

W sali Rady Miejskiej w Katowicach odbył się dnia 22 bm, Ważny doroczny zjazd delegatów Kół Rodziny Rezerwistów Okręgu Śląskiego. Rodzina Rezerwistów jest częścią składową Związku Rezerwistów, działa według statutu tego Związku i według własnego regulaminu w dziedzinie wychowania obywatelskiego, opieki społecznej i przysposobienia wojskowego kobiet. Na zjazd przybyła z Warszawy przewodnicząca Rady Głównej Rodziny Rezerwistów p. generatowa Berbecka, która na dworcu powitała p. Jeziorską, wiceprezesa Rady Okręgowej R. R. i p. naczelnik Przybyła, wiceprezesa Zarządu Okręgowego Zw. R.

Zjazd zajął prezeska Okręgu Śląskiego p. starościna Szalinska, a na przewodniczącą zjazdu uproszono prezeskę główną p. generatową Berbecka, której zgotowano serdeczną owację powitalną. Na zjazd przybył z Zarządu Okręgowego Związku Rezerwistów p. kapt. Kiliński, wiceprezes p. naczelnik Przybyła i sekretarz p. naczelnik Stachurski.

Sprawozdanie ogólne z działalności dwu i półletniej Rady Okręgowej R. R. przedstawiła p. prezeska Szalinska Janina.

Dalsze sprawozdania złożyli: sekretarz p. mgr. Stachurski, skarbnik p. Kancelwski, Decyzji wynosiły 1613 zł, 32 grosze (z czego składki 1380 zł 41 gr), rozłożyło 376 zł 67 gr, stan kasy per 31 grudnia 1935 roku 1236 zł 65 groszy. Sprawozdanie p. dr. Pauly z akcji wychowania obywatelskiego z powodu jej wyjątkowo w zastępowała ja w tym dziale, p. Natalja Stromerowa przedłożyła bardzo interesujące sprawozdanie z szerokiej i intensywnej akcji opieki społecznej Rodziny Rezerwistów na Śląsku. P. inż. Jaskiewicz przedstawił sprawozdanie Komisji rewizyjnej i postawił wniosek o udzielenie absolutorium, co też uchwalono przez aklamację. Po tej uchwale p. gen. Berbecka wyraziła podziw dla działalności Rodziny Rezerwistów na Śląsku i im. Rady Głównej wyraziła Radzie Okręgowej szczerze uznanie i podziękowanie.

Dla wyboru nowej Rady Okręgowej wybrała Komisja Małkę pod przewodnictwem p. dyr. Szareckiego. Ponieważ p. Szalinska i p. Siroń męczarowa odmówiły przyjęcia ponownego wyboru z powodów zdrowotnych nowa Rada Okręgowa wybrano w następującym składzie: przewodnicząca p. Długiewiczowa z Katowic, i wiceprezesa — p. mgr. Stachurski, II wiceprez. p. Jeziorska, sekret. — p. Kaniówna, skarbnik p. Kancelwski, ref. wychow. obyw. — p. mgr. Wielgosowa, ref. opieki społ. p. Tyrko-Warecki, ref. pras. i prop. — p. Ligeza, oraz p. dyr. Szarecki. Do Rady wchodzi także prezydent powiatowy, Komisja rewizyjna p. Antaszkowa, p. mgr. Kmieciak i p. Rytkowski.

W końcu wyrażono serdeczne podziękowanie ps. Szalinskiej i Stromerowej za ich udział na działalności i wyrażono szczyry żal z powodu niemożliwości przyjęcia przez nie mandatów do nowej Rady.

W dniu 22 maja 1936 r. zmarł

Ś. p. inż. Jerzy Stonawski

Dyrektor Państw. Szkoły Przemysłowej w Biełsku.

W ś. p. Zmarłym Grono trać wybitnego Zwierzchnika, Przyjaciela i Kolegę, który umiał je podtrzymać na duchu w dziesiątkach ciężkich czasach i prowadzić wytrwale do pracy państwowo-tworczej i stania na straży jej honoru.

Cześć Jego pamięci!

Grono Państw. Szkoły Przemysłowej w Biełsku.

4367

Dziś wieczorem o godz. 8-mej zmarł po ciężkiej i długiej z wielką cierpliwością znoszonych cierpieniach, kilkakrotnie zapoatrzywszy św. Sakramentami, mł. ukończony mąż, nasz dobry brat, szwagier i wnuczek, referent Dyrekcji Policji w st. spocz.

Ś. p. Jan Magnuszewicz

w wieku 71 lat.

Katowice, dnia 21 maja 1936 r.

w imieniu pozostałych
Amalia Magnuszewicz, z domu Kurzeja.

Pogrzeb odbędzie się w Katowicach-Bogucicach, w poniedziałek, 25 maja 1936 r. o godz. 9-tej przed poł. ze szpitala OO. Bonifratrów.

Zamiast wieńców uprasza się o modlitwę. (4358)

50-lecie Zakładu Psychjatrycznego w Rybniku

Zakład Psychjatryczny w Rybniku obchodził 50-lecie swego istnienia. Dnia 18 maja 1886 roku poświęcono w Rybniku pierwsze wykonane zabudowania, które miały służyć za szpital dla umysłowo cherych, których wówczas było około 70-ciu. Zdobym lat rybnickiej Zakład Psychjatryczny rozbił, wywiał się, w roku 1890 liczba pacjentów wzmagała się już cyfrą 1000 osób. Najwięcej pacjentów miał Zakład w latach wojny światowej, zaś z końcem wojny szpital w Rybniku mieścił w swych murach około 1802 pacjentów. W chwili, gdy władze polskie obejmowały zakład znajdowało się w nim 700 cherych.

Agendy zakładu z ramienia władz polskich przejmował obecny dyrektor i naczelny lekarz p. dr. Wiendlocha. Pierwszym polskim dyrektorem zakładu był ś. p. dr. Wietrzyński. Obecnie zakład liczy 1100 pacjentów, a w filii, zakładu, w Bielku znajduje się 40 pacjentek. Do zakładu należą folwarki: Ruda Józefowice i Rybnicka Kuchnia, Personal administracyjny zakładu liczy 280 osób. Próż naczelny lekarz, dyr. Wiendloch w zakładzie pracuje jeszcze 5 lekarzy.

Obecnie prowadzi się prace nad rozszerzeniem zakładu i jego odnowieniem. Kilka pawilonów jest już wykonanych, kilka zaś na ukończeniu. Cały obszar zakładu wynosi 1200 morg. Zakład będący miasteczką dla siebie, posiada własny kościół państwowy i swoje gospodarstwo w osobie ks. Wesołaka, Rybnicki Zakład Psychj., należy do państwa polskiego w Polsce.

Nie tylko jeżeli się nam spieszy, ale także jeżeli chcemy odbyć podróż najwygodniej powinniśmy podróżować samolotem! — Tanie ceny biletów!

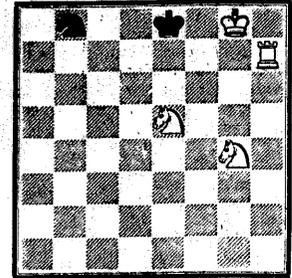
Dzielnia szachowa

pod red. E. A.

Nr. 10

Ks. Alfred de Musset.

Cracze: Ks. SBB (2)



Białe: KsB, WtB, SsS, g4 (4)

Mat w 3 posunięciach.

Alfred de Musset, znakomity poeta francuski, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli romantyzmu był namolnym i dobrym szachistą. Próbowal swoich sił także na polu kompozycji szachowej. Przychodząc, układał teoretyczne posy, które powzięj reprodukcji, wyjmujemy z dzieła Dr. Tartakowera „Breviaria des echecs”.

Napoleon i Tolstoj jako szachiści.

Partja Nr. 11

BIAŁE: Napoleon I. CZARNE: Mirc de Remusat.

- | | |
|-------------------------------------|--------|
| gra no 20. 111. 1804 r. w Malimono. | |
| 1. Sbl-c3 | e7-e5 |
| 2. Sg1-f3 | f7-e6 |
| 3. e2-e4 | f7-e6 |
| 4. h2-h3 | f7-e6 |
| 5. Sd3-e4 | Sb8-e6 |
| Odwazna konnica! | |
| 6. f1-f3 | d6-d5 |
| 7. Hb3-f3 | Sg8-b6 |
| 8. Sd3-e4 | Ke8-e7 |
| 9. Sg1-f3 | Kf7-d6 |
| 10. Sd3-e4 | Kd6-f7 |
| 11. Sg1-f3 | Kd6-f7 |
| 12. Gf1-c2 | Kd6-f7 |
| 13. Hb3-h4 | Kd6-f7 |
| 14. Hb3-h4 mat. | |

Napoleon I. wielki cesarz Francuzów otrzymał du-... (fragmenty tekstu)

Partja Nr. 12

BIAŁE: Hrabia De Tolstoj. CZARNE: L. Mand.

- | | |
|------------------------------------------------------------|--------|
| Gambit królewski. | |
| 1. e2-e3 | e7-e5 |
| 2. d2-d4 | e5x4 |
| 3. Sg1-f3 | Sg8-b6 |
| 4. Gf1-c2 | Sb8-e6 |
| Czarne nieprzebieśnie puja sobie ładny pionow... | |
| 5. Sf5-e5 | |
| Białe nie obawiają się reputacji rozgryzki. Do bardziej... | |
| 6. Ke1-f1 | Hd8-h5 |
| 7. Gf1-c2 | d7-d5 |
| 8. Sg1-f3 | Sf7-d6 |
| 9. Sf5-e5 | Hf7-h6 |
| 10. Sf5-e5 | Hf7-h6 |
| 11. Sf5-e5 | Hf7-h6 |
| 12. Sf5-e5 | Hf7-h6 |
| 13. Sf5-e5 | Hf7-h6 |
| 14. Sf5-e5 | Hf7-h6 |

Tu można grać również z zinną króla 8. d2-d4...

Zamiast tego wspaniałej dobrotli ciągła należało grać...

- | | |
|------------|--------|
| 1. Kf1-f1 | e4-e5 |
| 2. d2-d4 | e5x4 |
| 3. Hb1-h2 | Hf7-h6 |
| 4. Sf1-f3 | Sg8-b6 |
| 5. Wd1x2 | e7-e6 |
| 6. Ke1xh6 | Kd6-f7 |
| 7. Gf1-c2 | Kd6-f7 |
| 8. Sf1-f3 | Hf7-h6 |
| 9. Sf1-f3 | Hf7-h6 |
| 10. Sf1-f3 | Hf7-h6 |
| 11. Sf1-f3 | Hf7-h6 |
| 12. Sf1-f3 | Hf7-h6 |
| 13. Sf1-f3 | Hf7-h6 |
| 14. Sf1-f3 | Hf7-h6 |

Opieszkała, sławny powieściopisarza rosyjskiego...

„Mały Król”

wielkim dramatem filmowym.

Po „Davidzie Copperfieldzie”, „Annie Kareninie”...

ZYCIE SPORTOWE I WYCHOWANIE FIZYCZNE.

Sytuacja w Lidze Śląskiej

Kto będzie mistrzem, a kto zostanie zdegradowany do A klasy?

Sytuacja w lidze śląskiej przedstawia się dość ciekawie zwłaszcza u góry tabeli a to z racji...

Do końca rozgrywek pozostało jeszcze do rozegrania klubom po 4 mecze. Zdawaloby się, że...

Zdzisiejsze mecze na boiskach śląskich.

Liga Śląska. AKS. Chorzów - Wawel Nowa Wies Koszarowa Zwierek - Naprzód Lipiny...

Skład Wołynia na mecz z Ligą B.

W niedzielę rozegrany zostanie w Łucku mecz...

Turniej piłkarski na boisku A. K. S.

Dziś 24 bm. na boisku A. K. S., w Chorzowie odbędzie się...

Czarni natomiast musieli być wesołozostali do rozegrania meczu w liczbie 5 bezwzględnie wygrać...

Toteż, gdyby faktycznie Czarni zdobyli 10 pkt. w tych spotkaniach, a AKS tylko 6...

Oczywiście, że wszystko to jest tylko papierowym obiecaniem, które może zostać przekreślone...

Spadkiem są zagrożone poważnie 4 drużyny: BBTS, Wawel, 06 i KS. Chorzów...

Wydzielone mecze na boiskach śląskich.

W niedzielę 24 bm odbędzie się na trasie Mikołków - Łaziska Górne...

Wiadomości z toru wyciągowego.

W niedzielę 24 bm. w dziewiątym dniu wyciągów konnych z totalizatorem...

Święto Sportowe Szkół Średnich dnia 24-25 bm.

W ramach święta sportowego chorowskiej młodzieży gimnazjalnej odbędzie się następujące imprezy:

Repertur kinoteatrow w Katowicach.

Repertur kinoteatrow w Chorzowie.

Repertur kin w Świętochłowicach.

Repertur kin w Mysłowicach.

Repertur kinoteatru w Piotrowicach.

Ofiary.

Zamiast kwiatów na grób.

Zamiast wienca na trumnie.

RADIO KATOWICE

Niedziela 24 maja. KATOWICE. Godz. 9.00 Sygnał czasu i pięć minut...

AUDYCJE ZAGRANICZNE. Niedziela 24 maja. Godz. 6.00 Hamburg. Koncert popołudniowy...

Kronika radiowa. Dzieci Matkom. Audycja radiowa z okazji „Święta Matki”.

Teatr i estrada. TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Repertur kinoteatrow w Katowicach.

Repertur kinoteatrow w Chorzowie.

Repertur kin w Świętochłowicach.

Repertur kin w Mysłowicach.

Repertur kinoteatru w Piotrowicach.

Ofiary.

Zamiast kwiatów na grób.

Zamiast wienca na trumnie.

Władność gospodarcza.

Kantor Wymiany - Agencja Dewizowa.

Władność gospodarcza (dalsze dane).

Kantor Wymiany - Agencja Dewizowa (dalsze dane).



Persil
TO NAZWA ŚRODKA DO PRANIA,
UZYWANEGO PRZEZ WSZYSTKIE
SKRZETNE GOSPODYNIĘ

Do moczenia bielizny HENRO, woda do prania i bielenia.

dh.A.GEPNER
WARSZAWA GRZYBOWSKA 27
TEL 690-23, 655-25, 659-25

**BLOKI
BLACHY
PRETY
DRUTY
RURY**

METAL

CYNA, CYNK, OLÓW, MIEDŹ, NIKIEL,
ANTYMON, ALUMINIUM, BIZMUT, KADM,
MANGAN, MAGNEZ, KOBALT, RTĘĆ.

MOSIĄDZ, BRONZ, STOPY ŁOŻYSKOWE,
STOPY Drukarskie i INNE.

MINJA i GLEJTA OLOWIANA.

BLACHA CYNKOWA, BLACHA POCYNKOWANA,
BLACHA BIAŁA, BLACHA CZARNA.

STARE METALE.



Przy zapotrzebowaniu dobrych zegarów towarów złotych oraz nakryć stołowych zapraszam W. P. u. przejmie do kupna. Gwarancja długoletnia, najniższa cena, obniżona w obecnej porze.

EMIL STILLER
Katowice, 8-go Maja 35. — Proszę na moją Firmę dobrze uważać! (2258)

Restauracja — Cukiernia — Pensjonat

E. Postuszny
JASTRZEBIE - ZDRÓJ.
Dziennie koncert ogrodowy.

W Zielone Świąta wielki festyn ogrodowy Dla wycieczkowiczów umiarkowane ceny Pokoje z utrzymaniem i bez utrzymania. — Pierwszorzędna kuchnia i napoje. — O łaskawą pamięć prosi gospodarz. (4554)

KLAWIOL *AP. KOWALSKI* **ODCISKI** i ZGRUBIENIA *SKORY*
USUWA

DRUKARNIA ŚLĄSKA
Spółka z ogr. odp.
KATOWICE, BATOREGO 2 I KOŚCIUŹSKI 15
TELEFON 308-78 I 304-26

wykonuje wszelkiego rodzaju druki, jak bilety wizytowe, zawiadomienia ślubne, klepsydry, programy, afisze, prospekty handlowe, formularze, broszurki, książki, czasopisma, listy, pozostółki, koperty, i t. p. szybko, solidnie, po cenach umiarkowanych

W góry — w góry miły bracie!



Lecz idąc w góry lub na wycieczkę nie zapomnij zabrać ze sobą buteleczki Amoli! Amol orzeźwia i usuwa zmęczenie! Praktyczne buteleczki kieszonkowe nabyć można w aptekach i drogeriach.

A. I. M. CEROK
Fabryka wyrobów marmurowych i pomników. Szlifownia szkła i luster
Chorzów I, ul. Powstańców 71
Pomniki, płyty pamiątkowe, Nowootwarcie składu wystawowego w Chorzowie, przy ul. Wolności 62 Tel. 405-17.
4063

Dobre i tanie meble kupisz w firmie
Meble Stylowe
Katowice, Stanisława 4
Wielki wybór **sympati i kuchon** jak również mebli pojedynczych
Dogodne warunki spłaty
Dostawa bezpłatna. (3778)

Obwieszczenie o licytacji
Ogłaszam, że w drodze publicznej licytacji sprzedam:
I. w Katowicach - Ligocin przy ul. Kł. Dzierżon 5 dnia 27 maja 1936 r. do godz. 10.00:
około 215 atmosfer sprężni, około 1630 żarówek, około 2450 różnych baloników, 230 nożyczek do spiralkami, oraz 50 żarówek półfabrykatów, łącznej wartości 3.101,43 zł.
II. w Katowicach przy ul. Wolwódczej Nr. 66 dnia 28 maja 1936 r. o godz. 10.00:
jedną łódkę, pokój mebli, dywan paroki wódr o wymiarze 12 x 3 i stołek, łącznej wartości 2.150,— zł.
III. w Katowicach przy ul. Mariackiej Nr. 9 dnia 29 maja 1936 r. o godz. 13.00:
sól rozpuszczalną z krzesła, szafę o 4 szafkach, umywalkę z płytą marmurową, toaletkę damską, biurko damskie i 2 foteliki, 2 obrazy olejno i 7 krzesła-żół, łącznej wartości 850,— zł.
Ogłoszeń można bezpośrednio przed terminem sprzedażi.

KOMORNIK SĄDU GRODZKIEGO w Katowicach, rewiru I. (4566)

Obwieszczenie o licytacji
Ogłaszam, że w czwartek, dnia 28 maja 1936 r. sprzedam publicznie w Katowicach następujące ruchomości:
VIII. Km. 702/36, o godzinie 10-tej przy ul. Bykroczyńskiej Nr. 5:
jednostka składająca się z bufetu, kredensu zegara stojącego, stołu do rozkładania, 6 krzesel, stołki, — 1 dywan, biurko, zegar wiszący, 1 szafa ciemna, 1 szafa jasna, toaletka damska, stołek okrągły i 2 krzeselka, lustro stojące z podstavką, szafki biurowe, moszyna do szycia, obrus w złocistych ramach, 2 pary firan, 2 story i kanisze mościłone, oszacowane na 1140,— zł.
VIII. Km. 710/38, o godzinie 10.30 przy ul. Br. Plerackiego Nr. 7:
26 sztuk kolder (pieców) wełnianych dwukolorowych, oszacowane na 520,— zł.
VIII. Km. 726/36, o godzinie 13-tej przy ul. M. Pileudskiego 50 63:
bufet środkowy oszklony z nadstawką 3 1/2 m. dł. 2,80 m. szer., bufet oszklony dodatkowy 2 x 2,80 m., lada restauracyjna z 4 metalowymi półkami, lada mała do wódek solonych, szafka oszklona do czekolady, 27 różnych stołów restauracyjnych, 2 bilard, 120 krzesel gotowych, 1 pianino marki „Scholz Brosch”, 4 kanapy gobelien kryte, 1 bufet wysoki, 1 lada z 3 półkami, 10 stołów restauracyjnych, 40 krzesel gotowych, 10 różnokolorowych, 1 szafka oszklona, urządzenie szafki z 150 wiszakami, 60 obrusów białych i kolorowych, urządzenie kuchenne (stół do mycia, 2 stoły do pracy, 150 talerzy i 1500 drobne przedmioty, oszacowane na łączną sumę 6.040 zł.
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji, w niedzielę i czwartek wyląd podziw.

KOMORNIK SĄDU GRODZKIEGO w Katowicach, rewiru VIII. (4567)

Chrześcijańska Fabryka Obuwia
Przedaje na sezon wiosenny każdemu męskie, męskie i dziecięce obuwie najlepszym gatunkiu i po cenach najniższych

ANTONI STEIN
KATOWICE, ul. Drzymały 5 (bożnicza ul. Kopernika)
W ul. Dąbrowskiego 4, gdzie przyjdzie się również reperacja.

Wolnych dziennie zarobią Panowie i Panie lekką pracą. Zupelnie zplatnie! Tylko Abdel-Hanım jest. *Janowicz* najdłuższym i najdłuższym w naszym kraju, wypracujmy się na całym świecie Janowiczem, który od Boga posiada nadprzyrodzony dar Janowiczem i hipnotyzowania. Wyhierz się zupelnie bezpłatnie 4 bezinteresownie uczęszajmy nr. Leon, który pod gwarancją zwrotu wylosowany. — Wskazano gdzie takowy można nabyć oraz na życzenie oddadźmy Two przesyłkę, wprost Cię na prawdziwy uczęszajmy Nowy może być Ci, możliwość stępnego obowiązanu, podać pytania, imię i załącz 50 gr. znaczkami na koszty portulacji. — Janowicz Abdel-Hanım, Lwów ul. Cerkiewna 18/3. (450)

Przetarg
Urząd Gminny w Łaziskach Górnych ogłasza publiczny i nieograniczony przetarg na roboty murarskie i izolacyjno-dekarskie przy budowie szkoły powszechnej w Łaziskach Górnych.
Podkładki wydaje Urząd Gminny za zwrotem kosztów własnych. Wadym w wysokości 3 proc. od sumy oferowanej należy wpłacić w gotówce w myśl par. 7 dołączonych do ofert warunków przetargowych do depozytu Kasy Urzędu Gminnego. — Wskłi jako wadium nie przyjmujemy.
Do oferty należy chowiażkowo dołączyć dyplom Pożyczki Narodowej, a pozatem wyciąg z rejestru handlowego.
Komisyjne otwarcie ofert odbędzie się w dniu 8. czerwca 1936 roku o godzinie 10 w Urzędzie Gminnym.
Naczelnik Gminy: m p. Olawa. (4361)

Wybierasz się w podróż?
Rzuć okiem na informacje o komunikacji lotniczej. — Podróż najwygodniejsza, najszybsza, tania.

Ogłaszajcie się w „Polsce Zachodniej”

Przetarg
Urząd Gminny w Piotrowicach ogłasza publiczny i nieograniczony przetarg na roboty murarskie i izolacyjno-dekarskie przy budowie szkoły powszechnej w Piotrowicach czk.
Podkładki wydaje Urząd Gminny za zwrotem kosztów własnych. Wadym w wysokości 3 proc. od sumy oferowanej należy wpłacić w gotówce w myśl par. 7 dołączonych do ofert warunków przetargowych do depozytu Kasy Urzędu Gminnego. — Wskłi jako wadium nie przyjmujemy.
Do oferty należy obowiązkowo dołączyć dyplom Pożyczki Narodowej, a pozatem wyciąg z rejestru handlowego.
Komisyjne otwarcie ofert odbędzie się w dniu 3. czerwca 1936 roku o godzinie 10 w Urzędzie Gminnym.
Naczelnik Gminy: m p. Karkoszka. (4362)

Pamiętaj o bezrobotnych!



Bank Angielski przeprowadził w ostatnich 5 latach przebudowę swego gmachu. Na zdjęciu Bank Angielski w nowej oszacie.

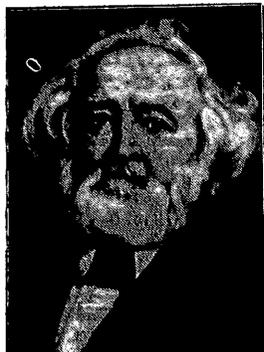
ZADAJCIE CHODNIKÓW "FALALEUM" 50 Gr. ZA 1 m

ULŹY SOBIE Meridolem anty-s-kosmet Najlepszy do nacierania ciała



Kupie dom

w Katowicach lub okolicy za około 18.000 zł. Oferty do Administracji Polskiej Zachodniej pod „Dom H. M.”.



23 maja minęła 50-letnia rocznica śmierci wybitn. historyka Leopolda Ranke.



Dla zapewnienia bezpieczeństwa ludności Aosty po ulicach miasta patrolują wzmocnione posterunki wojska włoskiego.

Czy byłeś już w Jastrzębiu-Zdroju?

KASYNO ZDROJOWE

pod nowym Zarządem

po przeprowadzonej gruntownej modernizacji, zapewni Ci miły pobyt. Pierwszorzędna kuchnia warszawska. Codzienny koncert — dancino.

Otoczony lasem w najpiękniejszej dolinie Dziechcinki



Pensjonat „Słazaczka” K. Maczyńskiej WISŁA Telefon Nr. 66. Wszystkie pokoje są: meblowane z balkonami i łożakami. Otwarty przez cały rok. Ceny przystępne.

Słowo wypowiedziane jest łatwiej — ale słowo w drobnych ogłoszeniach Polski Zachodniej utrwalone w pamięci dziesiątek tysięcy ludzi.

Na Zielone Świąta

firanbi jezolit
Dymany • Anolony

największy wybór
najniższe ceny

tylko

Fyodor Reins

CHORZÓW WOLOCI 21

Sklepem bez wystawy

jest przedsiębiorstwo, które nie ogłasza się za pośrednictwem dzienników i czasopism.

WOLNE POSADY

Kucharka, znająca się doskonale na kuchni warszawskiej, potrzebna na wyjazd do pensjonatu. Oferty do Administracji Polskiej Zachodniej pod „Kucharka”

Stenotypistka polsko - niemiecka od zaraz poszukiwana. Oferty należy skierować do Administracji Polskiej Zachodniej pod „4360”.

Podmistrz murarski dla poważniejszej przebudowy, może się zgłosić. Inż. Godzicki, Katowice, Wcześnie, chowalskiego 74. (4355)

POSAD POSZUKUJĄ

Posady poszukuje była kierowniczka sklepu, znająca buchalterie, stenografię, pisząca biegle na maszynie. Kaskawe oferty do Adm. P. Z. pod „Kierowniczką”

500—1000 zł dam za wyrobienie miłej, dobrej posady szofer. Zł. do Adm. P. Z. pod „1847”.

KUPNA.

Kupie dom w Katowicach lub okolicy z wkładem gotówkowym do 50 tys. Zgłoszenia do Administracji Polskiej Zachodniej pod „Nowy dom” (4325)

Kupie mały domek z ogrodem w okolicy Chorzowa I, II i III, lub Bederewa, Zgłoszenia do Administracji P. Z. w Chorzowie pod „Ogród” (4365)

Gig dwukolowy możliwie na 54mach poszukiwany Oferty do Adm. Polskiej Zachodniej pod „1834”.

Kupie tokarkę do żelaza w dobrym stanie (możliwość rzucenia gwintu) od 1,50 — 2 metr. długości oraz prasę ekskondrowa z nożem sprężyn. Zgłoszenia do Reprezentacji „Polski Zachodniej” w Cieszynie. (4358)

SPRZEDAŻE

Sportowe podręczniki, mapy etc. w największym wyborze w Księgarni Mikulskiego, Katowice, Mariacka 2. Skład Główny Gł. Księgarni Wojskowej (4081)

Oficerowie zakupują najkorzystniejszą mundurę, czapki, pasy: Censor. Kraków, Szewska 18. Wysyłamy cenniki. (4047)

10 sztuk nowych budli dla transportu skraplonego powietrza sprzedaje Korzystnie Wiaterek, Nowa Wieś, Karola Miarki 29. (4342)

Książki wysokowartościowe sprzedam Oferty do Administracji P. Z. pod Nr. „3090”.

Okazyjnie do sprzedania z powodu działów rodzinnych majątek ziemski 90 km od Warszawy, z lewej strony Wisły: 10 włók pszenno - buraczanej ziemi 7 włók łąk i pastwisk, 12 włók lasu, piękny kilkunastletni 16 mtr. park, pałac 64 ubikacji, budynek kołspodarcze, korzennia, młyn, inwentarz żywy, murtwy, — komplet, zasiewy. Wiadomości do I czerwca: Inż. Chodorowski, Warszawa, Tanika 42 — telefon 597-68. (4317)

Korzystna okazja! Sprzedajemy na dogodnych warunkach wszelkie artykuły biżuteryjne złote, srebrne itd. zegarki ręczne i kieszonkowe najlepszych fabryk szwajcarskich. — Specjalnie praktyczne podarunki do św. Komunii! Przyjmujemy także Państwowe Obligacje Premijowe w pełnej wartości „URANIA” Sp. z o. o. Katowice, Plac Wolności 7 (wejście od ulicy Gilwickiej) Tel. 304 56. (4307)

Sprzedaje tanio na raty i za pożytek, ki rowery różnych fabryk, maszyny do szycia pisania, nowe, okazjynie. „Słaski Dom Maszyn” Katowice, Kościuszki 3. (4226)

Rowery najlepsze za wszelkie obligacje pożyczek państwowych i świadectwa tymczasowe pożyczki inweścijnej poleca Składnia, Katowice, Mariacka 21.

Do sprzedania w centrum Katowic dom mieszkalny z budynkiem fabrycznym łącznie przestrzeń około 2300 m kw. Oferty do Administracji P. Z. pod Nr. „1844”.

Znaczki pocztowe pojedynczo lub cały album oraz książki filozoficzne, sprzedam Chorzów I, skrzyżk. pocz. towa 32. (4371)

Betonarka na 500 litr, winda hydrauliczna. Aparat do wyświetlania rysunków do sprzedania Chorzów I, ul. ca Dabrowskiego 10—12. (4366)

Sprzedam dwupiętrową kamienicę w Cieszynie przy ulicy głównej z restauracją Restaurację ewentualnie wydzierżawie. Restauracja zaraz do objęcia. J. Szolomy, Cieszyn. (4349)

Rowery markowe pierwszorzędnej jakości sprzedajemy najtaniej, dogodno na warunki zapłaty. Przyjmujemy wszystkie pożyczki państwowe w pełnej wartości, Agentura Polskich Rowerów i Maszyn Inż. Ryszard Wiśniewski, Katowice, Mickiewicza nr. 14 Uwaga! Wystawiamy w Itali Główniej na Targach Katowickich. (4309)

Planina i forteplany od zł 1000. Proszę zadać oferty. B. Sommerfeld, Fabryka Pianin, Katowice, ul. Kościuszki 16. (4173)

Z powodu objęcia innego interesu, skład kolonialny w Kończycach powiat Katowice do sprzedania. Oferty do Administracji Polskiej Zachodniej pod „Kolonjalny”.

UZDROWISKA

Ustroń, Przyjmuję na kurację za łania opłata ryczałtowa, A. Jamrzą, Hotel Kuracyjny. (4164)

„Litwinka - Amalia” po zarządzie E. Korwina - Kossakowskiej, — dolina Dziechcinki, pokoje z całodziennym utrzymaniem. Ceny umiarkowane — Telefon Wisła 74. (4362)

Wisła, pensjonat „Kresy”, starannie prowadzony, pokoje słoneczne, ogród, kuchnia warszawska, z obilnym całodziennym utrzymaniem. Cena 5 zł. (4348)

MIESZKANIA

2-pokoje mieszkanie z kuchnią w Katowicach wymienione na 3-pokoje z łazienką w Mysłowicach. — Zgłoszenia do Administracji P. Z. pod Nr. „1840”.

Mieszkanie 2 pokoje z kuchnią posiada od zaraz w Katowicach. Czysto, z góry zapłacone, względnie kosztu nowaci. Oferty do Adm. Polskiej Zachodniej pod nr. „620”.

INTERESY HANDLOWE

Warszawska fabryka gwoździ posiada kuje wspólnika Kapitał 20.000. Udział chomicie Śląsk — Zagłębie, Oferty „Zaraz” Towarzystwo Reklam. Warszawa, Marszałkowska 124. (4228)

RÓŻNE

Unieważniam zgubione świadectwo przemysłowe, wystawione na nazwisko Sokół Franciszek, Pawłów. (4338)

Mam 5000 zł. proszę o propozycję Zgłoszenia do Administracji Polskiej Zachodniej pod „1848”.

Konsulty, pomyśl szczerze na miarę talentu. „Tatra”, Katowice, Teatrul. nr. 7. Firma chrześcijańska. (4361)

HUMOR

ARGUMENT: — Ołtrec: — Nie mógł wyjść za Antoniego. Ma tylko sto złotych miesięcznie.
Córka: — Ach, tato! Miałeś przejechać tak szybko, gdy się dowiada kocha...

ODPOWIEDZ. Inspektor wiesztales: — Dlaczego przedstawiłeś czterech lat w wiesztales?
— Bo mnie wiesztales nie wypuścili.

Zakończony Karlik Fafuła



Myśli Karlik o radości, Jaką sprawi swej Matce, Gdy jej wręczy wiązkę róż. —

A tymczasem za nim tuż Idzie krowa w jego ślady I spokojnie zjada kwiaty ...

Gdy zaś przyszedł Karlik już Pod okienko swej niebogł — Gdzieś przepadła wiązka róż ...

Dziewczę płonie gniewem srogim, — Zamkła okno z trzaskiem wielkim, Kładąc kres amorom wszelkim.